YOUTH4VALUES
Youth for Democracy and Values

Μη Τυπική Εκπαίδευση

Toolkit

ERASMUS-YOUTH-2024-CB-101185741

13 πρακτικά εργαλεία για τους φορείς που εργάζονται με νέους και τους ίδιους τους νέους, με σκοπό την ανάπτυξη δημοκρατικών ικανοτήτων μέσω της μη τυπικής μάθησης

Σχεδιασμένο για συλλόγους και ομάδες νέων
Ηλικίες 14–30

Διαδικτυακό περιεχόμενο · Διαδικτυακός ακτιβισμός · Τοπικές δραστηριότητες · Μέτρηση του αντίκτυπου

Co-funded by the European Union

YOUTH4VALUES

BRAVO Sarajevo

YOU IN EUROPE

Mojo de Caña

Prona

ERASMUS+ PROGRAMME · KA2 COOPERATION PARTNERSHIP

Youth4Values: Η ενεργός συμμετοχή στα κοινά ξεκινά από εσένα!

Η δημιουργία αυτού του εγχειριδίου δεν ξεκίνησε από το μηδέν. Ξεκίνησε με μια ερώτηση που τέθηκε σε περισσότερους από χίλιους νέους σε τέσσερις χώρες: τι σας εμποδίζει να συμμετέχετε;

Το **Πρόγραμμα**

Το Youth4Values είναι μια διακρατική πρωτοβουλία που χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+. Η βασική του αρχή: η δημοκρατία δεν κληρονομείται — μαθαίνεται.

Ένα υγιές δημοκρατικό σύστημα χρειάζεται νέους που να είναι ενημερωμένοι, να διαθέτουν κριτική σκέψη και να έχουν πραγματικές ευκαιρίες να επηρεάζουν τις δημόσιες διαδικασίες. Το Youth4Values δημιουργεί ασφαλείς χώρους για διάλογο, κατάρτιση και άμεση συμμετοχή στα κοινά.

Είμαι συνηθισμένος σε πιο θεωρητικά εργαστήρια και, ειλικρινά, νόμιζα ότι θα ήταν κάτι παρόμοιο, αλλά αποδείχθηκε ακριβώς το αντίθετο. Οι δραστηριότητες με έκαναν να σκεφτώ θέματα που αφορούν τη γειτονιά και πώς μπορούμε να βελτιώσουμε τη συνύπαρξη μεταξύ των νέων. — Συμμετέχων, αξιολόγηση τοπικής δραστηριότητας

Τέσσερις χώρες

Οι συμμετέχουσες χώρες αντιπροσωπεύουν **ετερογενείς πολιτικές πραγματικότητες**, καθώς και διαφορετικά επίπεδα εμπιστοσύνης στους θεσμούς, δημοκρατικής παιδείας και συμμετοχής των νέων. Αυτή η ποικιλομορφία ενισχύει την παιδαγωγική αξία του έργου.

🇧🇦 Βοσνία-Ερζεγοβίνη — Συντονιστής του έργου — **BRAVO**
🇪🇸 Ισπανία — Συνεργαζόμενος φορέας — **Mojo de Caña**
🇬🇷 Ελλάδα — Συνεργαζόμενος φορέας— **YOUinEU**
🇲🇪 Μαυροβούνιο — Συνεργαζόμενος φορέας **Fundacija PRONA**

Κοινές τάσεις που διαπιστώθηκαν σε όλες τις χώρες:

- ✗ Αύξηση της παραπληροφόρησης και της ψηφιακής παραπληροφόρησης
- ✗ Χαμηλό επίπεδο συμμετοχής στους επίσημους μηχανισμούς συμμετοχής
- ✗ Επίμονο χάσμα μεταξύ των νέων και των δημόσιων φορέων

Τι παρέχουμε

- ✓ **Εθνικά Σχέδια Δράσης (NAP) —** χαρτογραφίες με επίκεντρο τη νεολαία και βασισμένες σε στοιχεία, για τη δημοκρατική συμμετοχή σε κάθε χώρα.
- ✓ **Έγγραφο ευρωπαϊκών συστάσεων —** κοινά συμπεράσματα που απευθύνονται σε θεσμικά όργανα της ΕΕ, εθνικά και περιφερειακά.
- ✓ **Διεθνές Εγχειρίδιο** — το παρόν έγγραφο — που συγκεντρώνει καλές πρακτικές και εργαλεία μη τυπικής εκπαίδευσης και από τις τέσσερις χώρες.
- ✓ **Δίκτυο Νεανικών Πρεσβευτών —** εκπαιδευμένοι νέοι ηγέτες που λειτουργούν ως φορείς διάδοσης της πολιτικής συμμετοχής στις κοινότητές τους.
- ✓ **Διεθνείς δραστηριότητες —** προγράμματα ανταλλαγής στην Αθήνα και το Σαράγεβο με στόχο την αμοιβαία μάθηση και τη συν-δημιουργία.

Co-funded by the European Union under the Erasmus+ Programme — Youth4Values Project

Κατανόηση της έννοιας που βρίσκεται στον πυρήνα αυτής της εργαλειοθήκης.

Τι είναι η Συμμετοχή των Νέων στη Δημοκρατία;

Γιατί έχει σημασία;

Η δημοκρατική συμμετοχή δεν αφορά μόνο την ψήφο. Περιλαμβάνει όλους τους τρόπους με τους οποίους οι νέοι εμπλέκονται στη δημόσια ζωή, από τις αποφάσεις της τοπικής κοινότητας έως την ευρωπαϊκή πολιτική. Όταν οι νέοι αποκλείονται από αυτές τις διαδικασίες, η ίδια η δημοκρατία εξασθενεί.

Οι νέοι (14–30 ετών) αντιπροσωπεύουν πάνω από το **20% του πληθυσμού της Ευρώπης**, αλλά υποεκπροσωπούνται σημαντικά στα όργανα λήψης αποφάσεων. Οι αποφάσεις που λαμβάνονται σήμερα — για το κλίμα, τη στέγαση, τα ψηφιακά δικαιώματα, την εργασία — θα **διαμορφώσουν τη ζωή των νέων για δεκαετίες**.

Η συμμετοχή καλλιεργεί **δημοκρατικές ικανότητες**: κριτική σκέψη, πολιτική ταυτότητα, υπευθυνότητα και αλληλεγγύη.

Τρία επίπεδα συμμετοχής

Ενημερωμένη συμμετοχή

Οι νέοι έχουν ισότιμη πρόσβαση σε σαφείς και κατανοητές πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματά τους, τις διαδικασίες και τις ευκαιρίες δραστηριοποίησης.

Συμμετοχή στη Διαβούλευση

Μέσα από δομημένους χώρους διαλόγου και με τη χρήση συμμετοχικών μεθοδολογιών — κύκλοι συζήτησης, world cafés, συνελεύσεις — οι νέοι διατυπώνουν αιτήματα και συνδιαμορφώνουν προτάσεις.

Συμμετοχή συνδεδεμένη με τη λήψη αποφάσεων

Επίσημοι μηχανισμοί διασφαλίζουν ότι κάθε πρόταση που υποβάλλεται από νέους λαμβάνει μια επίσημη, δημόσια και ιχνηλάσιμη θεσμική απάντηση.

Τι ΔΕΝ είναι η συμμετοχή

- **Προσχηματική συμμετοχή**— Η συμπερίληψη ενός μόνο νέου σε ένα πάνελ απλώς για τυπικούς λόγους.
- **Διαβούλευση χωρίς ανατροφοδότηση** — Η αναζήτηση γνωμών χωρίς κανένα ορατό αποτέλεσμα.
- **Εκδηλώσεις «για νέους» καθοδηγούμενες από ενηλίκους** — Όπου οι νέοι απλώς παρουσιάζουν προκαθορισμένο περιεχόμενο.
- **Συμμετοχή περιορισμένη μόνο στην ψήφο** — Η αγνόηση των κοινοτικών, ψηφιακών και μη τυπικών διαύλων.

✅ Η ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΕΙΝΑΙ:

Εθελοντική · Ουσιαστική · Χωρίς αποκλεισμούς · Με επιρροή · Ασφαλής · Διαρκής στο χρόνο · Αναγνωρισμένη και αξιοποιημένη από τους θεσμούς.

Co-funded by the European Union under the Erasmus+ Programme — Youth4Values Project

Σχετικά με Youth4Values

Μια διακρατική πρωτοβουλία του προγράμματος Erasmus+ που ενισχύει τη δημοκρατία, τη συμμετοχή των νέων και την ενεργό πολιτειότητα σε ολόκληρη την Ευρώπη. Βασίζεται στις απόψεις και τα στοιχεία περισσότερων από 1.000 νέων.

Γιατί αυτό το έργο;

Τα στοιχεία της έρευνας αποκαλύπτουν μια εικόνα που θα αναγνωρίσουν οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας και στις 4 χώρες. Στη θεωρία, τα ποσοστά φαίνονται ενθαρρυντικά: πάνω από το 60% των ερωτηθέντων ψηφίζει πάντα όταν μπορεί, πάνω από το 70% έχει συμμετάσχει σε πρωτοβουλίες πολιτών και πάνω από το 75% πιστεύει ότι η δημοκρατία είναι η καλύτερη μορφή διακυβέρνησης.

Ωστόσο, αν το εξετάσουμε πιο προσεκτικά, η εικόνα αλλάζει. Μόνο το 25% θεωρεί ότι οι νέοι ασκούν μεγάλη επιρροή στη λήψη αποφάσεων στις κοινότητές τους. Περίπου το 55% αξιολογεί τη διαφάνεια των θεσμών ως χαμηλή. Η δυσπιστία απέναντι στους πολιτικούς και τους θεσμούς ήταν το κύριο εμπόδιο στη συμμετοχή, όπως ανέφερε το 60% των ερωτηθέντων.

ΑΠΟΨΕΙΣ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΩΝ
«Υπάρχει μεγάλη απόσταση μεταξύ των πολιτικών και των νέων, και αυτή η απόσταση δημιουργεί δυσπιστία απέναντι στην ίδια τη δημοκρατία.»
— Εργαζόμενος στον τομέα της νεολαίας, Γκραν Κανάρια

Στρατηγικοί στόχοι

- **Ενίσχυση** της αποτελεσματικής συμμετοχής των νέων στη λήψη αποφάσεων σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο
- **Βελτίωση** των γνώσεων σε θέματα πολιτικής, δημοκρατίας και θεσμών μέσω δομημένων εκπαιδευτικών διαδικασιών
- **Μείωση** των διαρθρωτικών, κοινωνικοοικονομικών και πολιτισμικών εμποδίων που περιορίζουν τη συμμετοχή των νέων
- **Δημιουργία** σταθερών συστημάτων συντονισμού, παρακολούθησης και λογοδοσίας για μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα
- **Συν-δημιουργία ε**νός Ευρωπαϊκού Εγγράφου Συστάσεων και ενός διεθνούς Εγχειριδίου Εργαλείων από τις τέσσερις χώρες

Τι είπαν οι νέοι
Τα κύρια εμπόδια που εντοπίστηκαν

- **Έλλειψη εμπιστοσύνης** στους θεσμούς
- **Απάθεια / έλλειψη** ενδιαφέροντος
- **Ανεπαρκείς** γνώσεις σε θέματα πολιτικής αγωγής
- **Έλλειψη** εκπροσώπησης
- **Οικονομική** πίεση

💬 **ΦΩΝΕΣ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ**
«Έμαθα ότι δεν χρειάζεται να τα ξέρω όλα για να εκφράσω τη γνώμη μου και ότι, ακόμα κι αν κάνω λάθη, μπορώ να εκφράσω την άποψή μου.»
— Από τα έντυπα αξιολόγησης των δραστηριοτήτων, Youth4Values

Co-funded by the European Union under the Erasmus+ Programme — Youth4Values Project

Οργανώσεις-Εταίροι

Τέσσερις οργανισμοί, τέσσερις χώρες — αποστολή για τη δημοκρατία των νέων στην Ευρώπη.

BRAVO
Project Coordinator

Bosnian Representative Association for Valuable Opportunities, Σαράγεβο, Βοσνία-Ερζεγοβίνη.

Οργάνωση νεολαίας με εκτεταμένη εμπειρία σε έργα Erasmus+ και στην προώθηση των δημοκρατικών αξιών, του διαπολιτισμικού διαλόγου και της ενεργού συμμετοχής των νέων στη Νοτιοανατολική Ευρώπη.

Στο πλαίσιο του Youth4Values, η BRAVO ηγήθηκε του συνολικού συντονισμού του έργου (WP1) και της διάχυσης (WP5), σχεδίασε την κοινή μεθοδολογία και φιλοξένησε τη διεθνή εβδομάδα δραστηριοτήτων στο Σαράγεβο, όπου η παιδαγωγική προσέγγιση εφαρμόστηκε στην πράξη με συμμετέχοντες και από τις τέσσερις χώρες.

https://bravo-bih.com/

YOU IN EUROPE
Partner - WP3 lead

ESY STIN EVROPI / YOU IN EUROPE, Νέα Μουδανιά, Ελλάδα.

Ευρωπαϊκή οργάνωση νεολαίας εξειδικευμένη στη μη τυπική εκπαίδευση, την ενεργό ιδιότητα του πολίτη, τα ανθρώπινα δικαιώματα και την κινητικότητα Erasmus+.

Στο πλαίσιο του Youth4Values, η YOU IN EUROPE ηγήθηκε του WP3 (Υλοποίηση), διοργανώνοντας το Σεμινάριο Κατάρτισης (D3.1) και την Ανταλλαγή Νέων στην Αθήνα (D3.2), καθώς και συντονίζοντας την Τελική Παρακολούθηση (D3.3).

Η εμπειρία τους σε διακρατικά έργα δημοκρατικής συμμετοχής διαμόρφωσε τη βασική μαθησιακή μεθοδολογία του έργου.

https://youineurope.gr/

Fondacija PRONA
Partner - WP2 lead

Fondacija za promovisanje nauke "PRONA", Ποντγκόριτσα, Μαυροβούνιο

Ίδρυμα νεολαίας που προωθεί την εκπαίδευση των πολιτών, τον εθελοντισμό, τη δημοκρατική συμμετοχή και την κριτική σκέψη μεταξύ των νέων του Μαυροβουνίου. Στο πλαίσιο του Youth4Values, η PRONA ηγήθηκε του WP2 (Προετοιμασία / Εθνική Έρευνα, D2.1) και συν-ηγήθηκε της στρατηγικής διάχυσης (D5.1).

Με τεχνογνωσία στις διαδικασίες εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης και στη διεθνή συνεργασία, η PRONA προσέφερε μια βαλκανική οπτική γωνία σχετικά με τις προκλήσεις της συμμετοχής των νέων και των δημοκρατικών αξιών.

https://prona.me/

Mojo de Caña
Partner - WP4 lead

Asociación Mojo de Caña, Κανάριες Νήσοι, Ισπανία.

Οργάνωση νεολαίας και κοινότητας εξειδικευμένη στη μη τυπική εκπαίδευση, τη συμμετοχή των νέων και τα ευρωπαϊκά έργα κινητικότητας.

Στο πλαίσιο του Youth4Values, η Mojo de Caña ηγήθηκε του WP4 (Αντίκτυπος), αναλαμβάνοντας την ευθύνη για αυτό το Διεθνές Εργαλείο/Οδηγό (International Toolkit - D4.2) και τα Εθνικά Σχέδια Δράσης (D4.1).

Η οργάνωση ενέπλεξε νέους και εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας (youth workers) από όλες τις Κανάριες Νήσους και την ηπειρωτική Ισπανία καθ' όλη τη διάρκεια του έργου.

https://mojodecaña.org/

Co-funded by the European Union under the Erasmus+ Programme — Youth4Values Project

Πώς να χρησιμοποιήσετε αυτό το πακέτο εργαλείων

Ένας πρακτικός οδηγός για τους επαγγελματίες που εργάζονται με νέους και για τους ίδιους τους νέους — δεν απαιτείται ειδική γνώση.

Τι είναι αυτό το πακέτο Toolkit?

Δεκατρία εργαλεία μη τυπικής εκπαίδευσης, οργανωμένα γύρω από τους τέσσερις τομείς που, σύμφωνα με τους νέους, έχουν τη μεγαλύτερη σημασία: η δημιουργία διαδικτυακού περιεχομένου, η δράση στο διαδίκτυο, η συμμετοχή σε τοπικό επίπεδο και η μέτρηση του αντίκτυπου του έργου τους.

Τα εργαλεία αυτά προέκυψαν από πραγματικά εργαστήρια με πραγματικούς νέους στις τέσσερις χώρες-εταίρους.

Αρκετά από αυτά αναθεωρήθηκαν, καθώς οι συμμετέχοντες τα θεώρησαν υπερβολικά παθητικά, υπερβολικά θεωρητικά ή υπερβολικά αποκομμένα από την τοπική πραγματικότητα.

Ξεκινήστε με το Εργαλείο 00

Η Καθημερινή Συνέλευση είναι η βασική ρουτίνα διάρκειας 20 λεπτών.
Χρησιμοποιήστε την σε κάθε συνεδρία πριν προσθέσετε άλλα εργαλεία. Χτίζει τη δημοκρατική κουλτούρα που κάνει όλα τα άλλα να λειτουργούν.

Σε ποιους απευθύνεται;

Επαγγελματίες νεολαίας και συντονιστές — χρησιμοποιήστε τις ως πλήρως καθοδηγούμενες συνεδρίες με οδηγίες βήμα προς βήμα

Νέοι (14–30) — προσαρμόστε τις ανεξάρτητα, χωρίς συντονιστή

Σύλλογοι νεολαίας και ΜΚΟ — ενσωματώστε τις σε υπάρχοντα προγράμματα και έργα

Επαγγελματίες νεολαίας και τεχνικοί — αρκετοί συμμετέχοντες στις αξιολογήσεις μας ζήτησαν εκδόσεις που θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν άμεσα με άλλους νέους στο πλαίσιο της εργασίας τους

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ
Ηλικίες 14–30
Απαιτούνται ελάχιστα υλικά
Κάθε εργαλείο είναι πλήρως αυτόνομο.
Κατά προτίμηση δια ζώσης (σημειώνονται οι διαδικτυακές προσαρμογές όπου είναι διαθέσιμες)

Πώς είναι δομημένο κάθε εργαλείο;

Τομέας και ικανότητες — σε ποιον από τους 4 τομείς ανήκει και ποιες δεξιότητες αναπτύσσει (συμπεριλαμβανομένων των βασικών ικανοτήτων του Youthpass)

Χρόνος, μέγεθος ομάδας και υλικά — πρακτικές πληροφορίες με μια ματιά

Επισκόπηση — γιατί υπάρχει αυτό το εργαλείο, τι κάνει και τι να περιμένετε στην αίθουσα

Οδηγός βήμα προς βήμα — λεπτομερείς οδηγίες διευκόλυνσης με χρονοδιάγραμμα για κάθε φάση

Ερωτήσεις ανασκόπησης — για αναστοχασμό και εδραίωση της μάθησης

Συμβουλή για τον διευκολυντή, προσαρμογές και δείκτες επιπτώσεων — πώς να το προσαρμόσετε στο δικό σας πλαίσιο και πώς να μετρήσετε τι άλλαξε

Co-funded by the European Union under the Erasmus+ Programme — Youth4Values Project

Το Εργαλείο με μια ματιά

13 εργαλεία για δημοκρατικές ικανότητες — κάντε κλικ σε οποιαδήποτε κάρτα για να μεταβείτε σε αυτό το εργαλείο.

ΕΡΓΑΛΕΙΟ 00 - ΟΡΙΖΟΝΤΙΟ - ΒΑΣΙΚΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ
Η Καθημερινή Συνέλευση - 20 λεπτά - Κάντε κλικ εδώ

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

- **Εργαστήριο Αφηγηματικής Τέχνης Νέων** — 90-120 λεπ 8-24 άτ
- **Στούντιο πολιτικών podcast** — 2-31 ώ 6-20 άτ
- **Εργαστήριο ανίχνευσης ψευδών ειδήσεων** — 75-90 λεπ 10-30 άτ

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΣ ΑΚΤΙΒΙΣΜΟΣ

- **Καμβάς ψηφιακής καμπάνιας** — 2-3 ώ 10-25 άτ
- **Εργαστήριο διαδικτυακών αναφορών** — 90 λεπ 8-20 άτ
- **Ο ψηφιακός μου πολιτικός εαυτός** — 90 λεπ 8-30 άτ

ΤΟΠΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

- **Χάρτης κοινοτικής ισχύος** — 90-120 λεπ 8-25 άτ
- **Θέατρο Φόρουμ** — 2-3 ώ 10-30 άτ
- **Σπριντ τοπικής δράσης** — 3-4 ώ 12-30 άτ

ΜΕΤΡΗΣΗ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΥ

- **Σχεδιασμός ερευνών/ ερωτηματολογίων** — 90 λεπ 8-20 άτ
- **Πίνακας ελέγχου αντίκτυπου** — 120 λεπ 6-20 άτ
- **Χάρτης δεδομένων συμμετοχής** — 90 λεπ 10-25 άτ

Co-funded by the European Union under the Erasmus+ Programme — Youth4Values Project

Η Καθημερινή Συνέλευση

«Μια ζωντανή δημοκρατική πρακτική — όχι μια μεμονωμένη δραστηριότητα.»

20 λεπτά **5-30 άτομα** **Όλα τα επίπεδα** **Κύκλος από καρέκλες, προαιρετικό αντικείμενο συζήτησης.**

Από το πεδίο:
«Μου έδειξε πόσο απαιτητικές μπορεί να είναι οι συνελεύσεις και πόση υπομονή απαιτούν.»
— Συμμετέχων, τοπική δράση του Youth4Values

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ
Ενεργητική ακρόαση
Αυτοέκφραση
Λήψη αποφάσεων
Ενσυναίσθηση

Αυτό το εργαλείο δεν προέκυψε από κάποιο εγχειρίδιο μεθοδολογίας — προέκυψε από την παρατήρηση, συνεδρία μετά από συνεδρία, ότι όλα τα υπόλοιπα σε ένα εργαστήριο εξαρτώνταν από το αν οι συμμετέχοντες ένιωθαν αρκετά ασφαλείς για να μιλήσουν.
Η «Καθημερινή Συνέλευση» είναι ένας δομημένος κύκλος διάρκειας 20 λεπτών που πραγματοποιείται στην αρχή κάθε συνεδρίας: όλοι αναφέρουν πώς νιώθουν, ενώ οι ανησυχίες και οι αποφάσεις αντιμετωπίζονται από κοινού. Απλό στο σχεδιασμό του — αλλά αυτό που χτίζει με την πάροδο του χρόνου είναι μια ομάδα που έχει μάθει να ακούει, να διαφωνεί χωρίς χάος και να αποφασίζει από κοινού. Μέχρι την τρίτη ή τέταρτη εβδομάδα, οι συμμετέχοντες κάθονταν στον κύκλο χωρίς να τους το ζητήσουν.

ΟΔΗΓΟΣ ΒΗΜΑ-ΒΗΜΑ

ΕΝΑΡΞΗ (2 λεπτά) — Όλοι κάθονται σε κύκλο. Ένας από τους συμμετέχοντες, εκ περιτροπής, ανοίγει τη συνεδρίαση λέγοντας: «Η Συνέλευση ξεκινά». Χωρίς οθόνες, χωρίς παράπλευρες συζητήσεις. Ο κύκλος είναι το σήμα ότι αυτή η στιγμή είναι διαφορετική.

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ (8 λεπτά) — Περάστε ένα αντικείμενο που συμβολίζει τον λόγο από χέρι σε χέρι. Ο καθένας απαντά με μία πρόταση: «Με μία λέξη ή μία πρόταση — πώς νιώθω σήμερα;» Χωρίς αντιδράσεις, χωρίς σχόλια από τους άλλους. Απλώς ακούμε. Αυτό είναι πιο δύσκολο από ό,τι ακούγεται και πιο σημαντικό από ό,τι φαίνεται.

ΚΟΙΝΟΣ ΧΩΡΟΣ (5 λεπτά) — Ανοιχτή συζήτηση: ο καθένας μπορεί να θέσει ένα θέμα — κάτι που θέλει να μοιραστεί, μια ανησυχία για την ομάδα, έναν εορτασμό, μια ερώτηση, κάτι που παρατήρησε. Μόνο σύντομες παρεμβάσεις. Οι άλλοι ακούν.

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ (3 λεπτά) — Οποιαδήποτε ομαδική απόφαση απαιτείται εκείνη την ημέρα, τίθεται με σαφήνεια. Χρησιμοποιήστε ένα απλό σήμα με το χέρι: αντίχειρες προς τα πάνω (συμφωνώ), αντίχειρες πλάγια (μπορώ να το δεχτώ), αντίχειρες προς τα κάτω (αντιτίθεμαι). Καταγράψτε οποιεσδήποτε αποφάσεις σε εμφανές σημείο — σε πίνακα ή χαρτί.

ΛΗΞΗ (2 λεπτά) — Ο συντονιστής (εναλλασσόμενος ρόλος) συνοψίζει εν συντομία: τι ακούστηκε, τι αποφασίστηκε. Προαιρετικά: μια τελευταία φράση από κάθε άτομο για να κλείσει η συνέλευση. «Η συνέλευση έληξε.»

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Πώς νιώσατε που σας άκουσαν χωρίς να σας διακόψουν;

Ήταν δίκαιη η διαδικασία λήψης αποφάσεων; Τι θα την έκανε καλύτερη;

Σε τι διαφέρει αυτός ο κύκλος από τον τρόπο με τον οποίο λαμβάνονται συνήθως οι αποφάσεις στο περιβάλλον σας;

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΗΣ

Ποσοστό συμμετεχόντων που αναφέρουν ότι αισθάνονται ότι τους ακούν κατά τη διάρκεια των συνεδριών · Αριθμός ομαδικών αποφάσεων που ελήφθησαν συλλογικά · Μεταβολή στην αναλογία ομιλίας συντονιστή προς συμμετέχοντα από τη συνεδρία 1 έως τη συνεδρία 6

ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗ

Το αντικείμενο που δίνει το δικαίωμα ομιλίας δεν είναι προαιρετικό — αποτελεί την υλική ενσάρκωση της αρχής «μιλάει μόνο όποιος το κρατά». Χρησιμοποιήστε κάτι που έχει σημασία για την ομάδα. Οι πρώτες συνεδρίες θα φανούν λίγο περίεργες. Μέχρι την 6η εβδομάδα, θα σας το υπενθυμίσουν οι συμμετέχοντες αν το ξεχάσετε.

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ

Διαδικτυακά: χρησιμοποιήστε τη λειτουργία «σήκωμα χεριού» για τις ψηφοφορίες· αναθέστε το ρόλο του «ομιλητή» σε όποιον καλεί ο συντονιστής. Ομάδες άνω των 25 ατόμων: χρησιμοποιήστε τη μέθοδο «popcorn» αντί για πλήρη γύρο. Ομάδες προχωρημένου επιπέδου: εναλλάξτε όλους τους ρόλους — αυτός που ξεκινά τη συζήτηση, ο χρονομέτρης, ο γραμματέας, ο υπεύθυνος καταμέτρησης ψήφων.

Co-funded by the European Union under the Erasmus+ Programme — Youth4Values Project

Εργαστήριο Αφηγηματικής Τέχνης Νέων: Πες το για να το αλλάξεις

“Η ιστορία σου είναι το πιο ισχυρό πολιτικό σου εργαλείο.”

90-120 λεπτά επεξεργασίας | 8-24 άτομα | Αρχάριοι | smartphone, δωρεάν εφαρμογές

Από το πεδίο:
“Μου επέτρεψε να μιλήσω με αγνώστους για θέματα που μερικές φορές δεν μπορώ να συζητήσω ούτε με τους φίλους μου.”
— Συμμετέχων, Λα Πάλμα

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ
Ψηφιακή αφήγηση
Πολιτική επικοινωνία
Αυτοέκφραση
Εγγραμματισμός στα ΜΜΕ

Προτού οι νέοι μπορέσουν να χρησιμοποιήσουν το ψηφιακό περιεχόμενο ως πολιτικό εργαλείο, πρέπει να βιώσουν τη διαδικασία δημιουργίας του — όχι να το αναλύσουν, αλλά να δημιουργήσουν κάτι αληθινό σχετικά με αυτό που τους αφορά πραγματικά και να το δημοσιεύσουν.
Ένας συμμετέχων στη Λα Πάλμα μάς είπε: «Μου επέτρεψε να μιλήσω σε αγνώστους για πράγματα που μερικές φορές δεν μπορώ καν να συζητήσω με τους φίλους μου». Αυτή η μετάβαση — από την ιδιωτική άποψη στη δημόσια φωνή — είναι ακριβώς αυτό που σχεδιάστηκε να πετύχει αυτό το εργαλείο.

ΟΔΗΓΟΣ ΒΗΜΑ-ΒΗΜΑ

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ - ΑΝΑΛΥΣΗ (15 λεπτά):
Μοιραστείτε 3 παραδειγματα πολιτικού περιεχομένου που δημιουργήθηκε από νέους και είχε πραγματικό αντίκτυπο (ένα νήμα/thread, ένα βίντεο, μια φωτογραφική ιστορία). Τι κοινό είχαν; Εστιάστε σε: το «γκαντζάκι» προσέλκυσης (hook), το μήνυμα, το συγκεκριμένο αίτημα. Γράψτε το μοτίβο στον πίνακα.
ΣΥΝΟΨΗ ΘΕΜΑΤΟΣ (15 λεπτά): Κάθε συμμετέχων συμπληρώνει γραπτώς μια πρόταση: «Στην κοινότητά μου, το [X] αποτελεί πρόβλημα επειδή [Y], και οι νέοι μπορούν να [Z]». Αυτό γίνεται η περίληψη της ιστορίας τους. Σε ζευγάρια, μοιράζονται τις σκέψεις τους και δίνουν από μία παρατήρηση/ανατροφοδότηση.
ΔΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΑΣ (10 λεπτά): Παρουσιάστε την πολιτική ιστορία 3 μερών: (1) Πρόβλημα — κάντε το συγκεκριμένο και τοπικό, (2) Προσωπική σύνδεση — γιατί αυτό επηρεάζει ΕΣΕΝΑ, (3) Κάλεσμα σε δράση (Call to action) — τι θέλετε να κάνει στη συνέχεια το άτομο που παρακολουθεί; Μόνο μία ενέργεια.
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ (35 λεπτά): Ατομικά ή σε ζευγάρια, οι συμμετέχοντες δημιουργούν το υλικό τους χρησιμοποιώντας τα κινητά τους. Επιλέξτε μορφή: βίντεο 60 δευτερολέπτων, καρουσέλ φωτογραφιών, ιστορία στο Instagram (story), νήμα στο Twitter (X). Ο συντονιστής κυκλοφορεί στον χώρο και δίνει ανατροφοδότηση για την προσέλκυση (hook) και το κάλεσμα σε δράση — όχι για την ποιότητα παραγωγής.
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΠΟ ΟΜΟΤΙΜΟΥΣ (15 λεπτά): Ομάδες των 3 ατόμων. Κάθε άτομο μοιράζεται το προσχέδιό του. Πρωτόκολλο ανατροφοδότησης: «Με προσέλκυσε το... / Μπερδεύτηκα όταν... / Ένα πράγμα που θα το έκανε πιο δυνατό είναι...». 2 λεπτά ανά κομμάτι περιεχομένου.
ΔΗΜΟΣΙΕΘΗ Ή ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ (10 λεπτά): Οι συμμετέχοντες δημοσιεύουν, προγραμματίζουν ή αποθηκεύουν το περιεχόμενό τους. Συμφωνήστε σε ένα ομαδικό hashtag. Καταγράψτε με στιγμιότυπο οθόνης (screenshot) την απήχηση (reach) και την αλληλεπίδραση στο τέλος της συνεδρίας ως σημείο αναφοράς (baseline).

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Τι ήταν πιο δύσκολο — να βρείτε την ιστορία ή να την αφηγηθείτε; Γιατί;

Πώς διαφέρει η ψηφιακή αφήγηση από το να συζητά κάποιος για ένα θέμα κατ' ιδίαν (face-to-face);

Ποιο είναι το ιδανικό σας κοινό και τι θέλετε να κάνει αφού δει το περιεχόμενό σας;

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΗΣ

Αριθμός κομματιών περιεχομένου που δημοσιεύθηκαν (όχι απλώς προσχέδια) · Συνολική εκτιμώμενη απήχηση / προβολές που αναφέρθηκαν από τους συμμετέχοντες · Αριθμός σχολίων ή κοινοποιήσεων εντός 48 ωρών · % όσων δημοσιεύουν ανεξάρτητα εντός 2 εβδομάδων.

ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗ

Η αυθεντικότητα υπερισχύει της ποιότητας παραγωγής κάθε φορά. Ένα βίντεο με τρέμουλο από κινητό αλλά με γνήσιο μήνυμα φτάνει μακρύτερα από ένα γυαλισμένο βίντεο που δεν έχει τίποτα να πει. Αντιμετωπίστε ενεργά τους συμμετέχοντες που θέλουν να σπαταλήσουν τον χρόνο δημιουργίας κάνοντας τα πράγματα να φαίνονται τέλεια αντί να λένε κάτι αληθινό.

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ

Χωρίς smartphone: χρησιμοποιήστε το Canva σε φορητό υπολογιστή ή χειροποίητα οπτικά στοιχεία που φωτογραφίζονται και ανεβαίνουν.
Προχωρημένες ομάδες: δημιουργήστε μια πλήρη σειρά περιεχομένου 3 δημοσιεύσεων με αφηγηματικό τόξο (narrative arc) σε όλη τη διάρκεια της εβδομάδας.
Σχολεία: εστιάστε πρώτα σε ένα ζήτημα σε επίπεδο σχολείου προτού προχωρήσετε σε κοινοτικά ή εθνικά θέματα.

Co-funded by the European Union under the Erasmus+ Programme — Youth4Values Project

Στούντιο πολιτικών podcast: Φωνές που έχουν σημασία

«Μετατρέψτε τη συζήτησή σας σε κοινωνική δράση.»

2-3 ώρες | **6-20 άτομα** | **Μεσαίο επίπεδο** | **Smartphone με λειτουργία εγγραφής φωνής, δωρεάν εφαρμογή επεξεργασίας ήχου**

Από το πεδίο:
«Θα ήθελα να μάθω περισσότερα για τη συμμετοχή των πολιτών.»
— Συμμετέχων, αξιολόγηση δραστηριότητας

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ
Κριτική σκέψη
Δημόσια ομιλία
Έρευνα
Ψηφιακή παραγωγή

Το podcasting είναι μία από τις πιο προσιτές μορφές επικοινωνίας για τους πολίτες — το μόνο που χρειάζεται είναι μια φωνή, ένα smartphone και κάτι που αξίζει να ειπωθεί. Αυτό το εργαλείο καθοδηγεί τους συμμετέχοντες σε όλο τον κύκλο παραγωγής ενός σύντομου επεισοδίου μέσα σε μία μόνο συνεδρία: παρουσίαση ιδέας, σύντομη έρευνα, περίγραμμα σεναρίου, ηχογράφηση, ελαφριά επεξεργασία, δημοσίευση. Το αποτέλεσμα είναι ένα πραγματικό ηχητικό κομμάτι που μπορεί να μοιραστεί και να διαδοθεί πέρα από τα όρια της αίθουσας — και για πολλούς συμμετέχοντες, το πρώτο πράγμα που έχουν δημιουργήσει ποτέ για ένα ευρύ κοινό.

ΟΔΗΓΟΣ ΒΗΜΑ-ΒΗΜΑ

ΑΚΟΥΣΤΕ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΤΕ (20 λεπτά): Παίξτε 2 σύντομα αποσπάσματα από podcast (3–5 λεπτά το καθένα) με θέματα που αφορούν την πολιτική συμμετοχή ή τη συμμετοχή των νέων. Σε ζευγάρια, εντοπίστε: το εισαγωγικό στοιχείο που τραβάει το ενδιαφέρον, τη δομή, τον τόνο, καθώς και το τι θέλει ο παρουσιαστής να σκεφτεί ή να κάνει ο ακροατής στο τέλος.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΤΕ ΤΗΝ ΙΔΕΑ ΣΑΣ ΓΙΑ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ (15 λεπτά): Σε ομάδες των 2–3 ατόμων, παρουσιάστε μια ιδέα για επεισόδιο σε 60 δευτερόλεπτα: «Θέλουμε να φτιάξουμε ένα επεισόδιο για το [θέμα] επειδή [λόγος], και το κεντρικό μας ερώτημα είναι [ερώτημα]». Η ομάδα επιλέγει τις 2–3 καλύτερες ιδέες για να τις αναπτύξει.

ΓΡΗΓΟΡΗ ΕΡΕΥΝΑ (20 λεπτά): Κάθε επιλεγμένη ομάδα συγκεντρώνει: 3–5 βασικά στοιχεία από αξιόπιστες πηγές, μία άμεση παραπομπή από πραγματικό πρόσωπο ή έγγραφο, ένα συγκεκριμένο τοπικό παράδειγμα ή προσωπική ιστορία που απεικονίζει το ζήτημα.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΣΕΝΑΡΙΟΥ (15 λεπτά): Συμπληρώστε το πρότυπο του επεισοδίου: Εισαγωγή/αγκίστρωση (30 δευτερόλεπτα) · Κύριο περιεχόμενο — 3 σημεία το πολύ, το καθένα με γεγονός + παράδειγμα + «και λοιπόν;» · Ερώτηση συνέντευξης, αν ισχύει · Κλείσιμο με πρόσκληση για δράση (τι πρέπει να κάνει ο ακροατής στη συνέχεια;).

ΗΧΟΓΡΑΦΗΣΗ (30 λεπτά): Ηχογραφήστε χρησιμοποιώντας smartphone σε μια ήσυχη γωνιά ή έξω. Στόχος είναι 8–12 λεπτά. Επιτρέπεται μία επανάληψη ανά ενότητα. Μην προσπαθήσετε να πετύχετε τέλεια ανάγνωση — η φυσική ομιλία είναι πιο ελκυστική.

ΕΛΑΦΡΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ + ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ (20 λεπτά): Αποκόψτε τα προφανή λάθη χρησιμοποιώντας ένα δωρεάν πρόγραμμα επεξεργασίας ήχου. Προαιρετικά, προσθέστε ένα δωρεάν μουσικό στίγμα εισαγωγής (Pixabay). Ανεβάστε το στο Anchor/Spotify for Podcasters, μοιραστείτε το ως αρχείο ήχου ή δημοσιεύστε το στα κοινωνικά δίκτυα μαζί με μια μεταγραφή.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Τι σε εξέπληξε κατά τη μετατροπή μιας ιδέας σε ένα μέσο επικοινωνίας;

Πώς αλλάζει ο ήχος τον τρόπο με τον οποίο επικοινωνείς σε σύγκριση με το κείμενο ή το βίντεο;

Ποιος είναι ο ιδανικός ακροατής σου και τι θέλεις να νιώσει ή να κάνει μετά την ακρόαση;

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΗΣ

Αριθμός επεισοδίων που παράχθηκαν και δημοσιεύτηκαν · Συνολικά λεπτά ακρόασης που καταγράφηκαν · Αριθμός αναπαραγωγών/λήψεων την πρώτη εβδομάδα · Αριθμός ομάδων που πραγματοποίησαν πραγματική συνέντευξη με εξωτερικό πρόσωπο

ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗ

Η σύνταξη του σχεδίου σεναρίου είναι το πιο σημαντικό βήμα — οι ομάδες που το παραλείπουν αντιμετωπίζουν πάντα δυσκολίες κατά τη διάρκεια της ηχογράφησης. Φροντίστε τα επεισόδια να έχουν διάρκεια 8–12 λεπτά το πολύ: αυτό αναγκάζει τους συμμετέχοντες να επιλέξουν ό,τι έχει πραγματικά σημασία.

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ

Δεν απαιτείται εμπειρία στο μοντάζ: γυρίστε το βίντεο έτοιμο για δημοσίευση με μία λήψη και ελάχιστα κοψίματα. Οι ομάδες με περισσότερη εμπειρία μπορούν να πάρουν συνέντευξη από έναν τοπικό φορέα λήψης αποφάσεων ή μια προσωπικότητα της κοινότητας και να την ενσωματώσουν στο επεισόδιο. Σχολεία: αναθέστε σε κάθε ομάδα μια διαφορετική οπτική γωνία για το ίδιο κοινωνικό ζήτημα και δημοσιεύστε τα ως σειρά επεισοδίων.

Co-funded by the European Union under the Erasmus+ Programme — Youth4Values Project

Εργαστήριο ανίχνευσης ψευδών ειδήσεων

“Προτού δημιουργήσετε περιεχόμενο, βεβαιωθείτε ότι γνωρίζετε τι μοιράζεστε.”

Από το πεδίο:
”Με βοηθάει στα σχολικά έργα και μου δίνει μια καλύτερη κατανόηση του τι συμβαίνει στον κόσμο.” — Συμμετέχων, Youth4Values

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ
Εγγραμματισμός στα ΜΜΕ
Επαλήθευση πληροφοριών
Ψηφιακή ιδιότητα του πολίτη
Κριτική σκέψη

75-90 λεπτά | 10-30 άτομα | Ενδιάμεσος | Έντυπα ή ψηφιακά άρθρα, φυλλάδιο με τη λίστα ελέγχου SIFT, smartphone/υπολογιστές

Αυτό το εργαλείο αντιμετωπίζει τον έλεγχο γεγονότων όχι ως μια αμυντική δεξιότητα, αλλά ως τη θεμελιώδη βάση της αξιόπιστης πολιτικής επικοινωνίας — οι νέοι που δημιουργούν περιεχόμενο έχουν την ευθύνη να επαληθεύουν αυτό που μοιράζονται.
Οι συμμετέχοντες εργάζονται ως ομάδες επαλήθευσης γεγονότων ένα μείγμα πραγματικών και κατασκευασμένων άρθρων, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο SIFT (Stop – Σταματήστε, Investigate the source – Ερευνήστε την πηγή, Find better coverage – Βρείτε καλύτερη κάλυψη, Trace claims – Εντοπίστε την προέλευση των ισχυρισμών). Η συνεδρία ολοκληρώνεται με κάθε ομάδα να παράγει μια σύντομη ανάρτηση κατάρριψης μύθων (myth-busting) που διορθώνει έναν ψευδή ισχυρισμό — θέτοντας την επαλήθευση άμεσα στην πράξη.

ΟΔΗΓΟΣ ΒΗΜΑ-ΒΗΜΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ — ΓΙΑΤΙ ΕΧΕΙ ΣΗΜΑΣΙΑ (10 λεπτά): Σύντομη συζήτηση. Ρωτήστε: «Έχει μοιραστεί ποτέ κάποιος κάτι στο διαδίκτυο που αποδείχθηκε ψευδές; Τι συνέβη;». Δείξτε ένα πραγματικό παράδειγμα παραπλάνησης (misinformation) που διαδόθηκε στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και επηρέασε μια πολιτική απόφαση ή εκλογές. Μην κάνετε διάλεξη — αφήστε το παράδειγμα να μιλήσει από μόνο του.
Η ΜΕΘΟΔΟΣ SIFT (15 λεπτά): Παρουσιάστε τα τέσσερα βήματα με ένα συγκεκριμένο παράδειγμα στην οθόνη: (S) Stop — σταματήστε πριν το μοιραστείτε. (I) Investigate the source — ποιος το δημιούργησε; (F) Find better coverage — τι λένε άλλες πηγές; (T) Trace claims — βρείτε την αρχική πηγή οποιασδήποτε στατιστικής ή παράθεσης.
ΟΜΑΔΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ (20 λεπτά): Ομάδες των 3–4 ατόμων λαμβάνουν 3 άρθρα — ένα μείγμα από ξεκάθαρα ψευδή, διακριτικά παραπλανητικά και αποδεδειγμένα αληθινά. Εφαρμόζουν το SIFT σε καθένα από αυτά και καταγράφουν την ετυμηγορία και τα αποδεικτικά τους στοιχεία.
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΕΤΥΜΗΓΟΡΙΑΣ (10 λεπτά): Κάθε ομάδα παρουσιάζει τα ευρήματά της για ένα άρθρο. Οι υπόλοιποι μπορούν να ασκήσουν κριτική ή να επιβεβαιώσουν. Ο συντονιστής αποκαλύπτει τις απαντήσεις.
ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ ΓΚΑΛΕΡΙ (10 λεπτά): Αναρτήστε όλα τα άρθρα στον τοίχο μαζί με την ετυμηγορία κάθε ομάδας. Οι συμμετέχοντες κυκλοφορούν και προσθέτουν αυτοκόλλητα σημειώματα (sticky notes) με την ένδειξη «συμφωνώ» ή «αμφισβητώ».
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΤΑΡΡΙΨΗΣ ΜΥΘΩΝ (15 λεπτά): Κάθε ομάδα επιλέγει έναν ψευδή ισχυρισμό που ανέλυσε και δημιουργεί μια σύντομη διορθωτική ανάρτηση — μια διόρθωση σε μέγεθος tweet, μια ιστορία 3 διαφανειών (3-slide story) ή ένα απλό γραφικό. Αυτό δημοσιεύεται ή κοινοποιείται στην ομάδα.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Τι έκανε τα πιο πειστικά ψευδή άρθρα τόσο πειστικά;

Πώς επηρεάζει η παραπλάνηση (misinformation) τις εκλογές, τις αποφάσεις δημόσιας υγείας ή την πολιτική εμπιστοσύνη;

ποια είναι η ευθύνη σας όταν βλέπετε παραπλάνηση να κοινοποιείται από άτομα που γνωρίζετε;

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΗΣ

% των άρθρων που προσδιορίστηκαν σωστά ως αληθινά ή ψευδή · Αριθμός αναρτήσεων κατάρριψης μύθων που παρήχθησαν · % των συμμετεχόντων που μπορούν να εφαρμόσουν σωστά και τα 4 βήματα του SIFT σε ένα επόμενο κουίζ · Αριθμός συμμετεχόντων που αναφέρουν ότι ελέγχουν τις πηγές πριν κοινοποιήσουν κάτι τον επόμενο μήνα.

ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗ

Προετοιμάστε τουλάχιστον ένα άρθρο που φαίνεται απολύτως αξιόπιστο και περνάει έναν επιφανειακό έλεγχο. Η στιγμή που μια ομάδα συνειδητοποιεί ότι επρόκειτο να εξαπατηθεί από κάτι που εμπιστευόταν είναι η πιο ισχυρή μαθησιακή στιγμή της συνεδρίας. Μην αποκαλύψετε τις απαντήσεις παρά μόνο μετά τις παρουσιάσεις.

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ

Χρησιμοποιήστε αναρτήσεις από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης αντί για άρθρα για ομάδες που ζουν στο Instagram ή στο TikTok. Για τα σχολεία: δομήστε την άσκηση γύρω από ένα φανταστικό τοπικό ζήτημα, ώστε το διακύβευμα να φαίνεται αληθινό χωρίς κανέναν κίνδυνο ενίσχυσης πραγματικής παραπλάνησης.
Οι προχωρημένες ομάδες μπορούν να ερευνήσουν και να παράγουν το δικό τους βίντεο κατάρριψης μύθων.

Co-funded by the European Union under the Erasmus+ Programme — Youth4Values Project

Καμβάς ψηφιακής καμπάνιας: Ένα θέμα, μία εκστρατεία

«Ένα ζήτημα. Ένας στόχος. Μια εκστρατεία. Πραγματική πίεση.»

2-3 ώρες | **10-25 άτομα** | **Μεσαίο επίπεδο** | **Πρότυπο «Campaign Canvas», smartphone, πρόσβαση στο Canva**

Από το πεδίο:
«Αυτή η εμπειρία μου υπενθύμισε ότι, ακόμη και σε τοπικό επίπεδο, οι φωνές μας μπορούν να ακουστούν αν ενωθούμε και οργανωθούμε.»
— Συμμετέχων, Youth4Values

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ
Δημιουργικότητα
Υπεράσπιση
Ενεργός συμμετοχή
Ψηφιακά εργαλεία

Το πιο συνηθισμένο λάθος στις εκστρατείες πολιτικής ευαισθητοποίησης των νέων είναι να στοχεύουν σε όλα και να μην πετυχαίνουν τίποτα. Αυτό το εργαλείο επιλύει το πρόβλημα με έναν μόνο περιορισμό: ένα ζήτημα, ένας στόχος, ένα μήνυμα.
Οι συμμετέχοντες σχεδιάζουν μια ολοκληρωμένη ψηφιακή μίνι-εκστρατεία υπεράσπισης — στρατηγική, περιεχόμενο, δημοσίευση — εστιασμένη σε μια συγκεκριμένη, εφικτή αλλαγή στο σχολείο, τη γειτονιά ή την πόλη τους. Η βασική διαπίστωση που προέκυψε επανειλημμένα στις συνεδρίες μας είναι η εξής: η διαφορά μεταξύ ενός παραπόνου και μιας εκστρατείας είναι ότι η εκστρατεία έχει έναν συγκεκριμένο αποδέκτη στον οποίο μπορεί να απευθυνθεί. Όταν ορίζεις έναν στόχο, δημιουργείς λογοδοσία.

ΟΔΗΓΟΣ ΒΗΜΑ-ΒΗΜΑ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΩΝ (10 λεπτά): Παρουσιάστε 3 πραγματικές διαδικτυακές εκστρατείες που διοργανώθηκαν από νέους και επέφεραν αλλαγή. Για κάθε μία, προσδιορίστε γραπτώς: (1) Τι ακριβώς άλλαξε; (2) Ποιος ήταν ο στόχος; (3) Ποιο ήταν το βασικό μήνυμα; (4) Ποιο κανάλι άσκησε τη μεγαλύτερη πίεση; Καταγράψτε τις σημειώσεις στον πίνακα.

ΕΠΙΛΟΓΗ ΘΕΜΑΤΟΣ (10 λεπτά): Ομάδες των 3–5 ατόμων επιλέγουν μία συγκεκριμένη, εφικτή αλλαγή. Βασικός κανόνας: πρέπει να μπορούν να ονομάσουν ένα συγκεκριμένο πρόσωπο ή φορέα που έχει την εξουσία να επιφέρει αυτή την αλλαγή. Οι ασαφείς στόχοι οδηγούν σε ασαφείς εκστρατείες.

ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑΣ (30 λεπτά): Συμπληρώστε έξι πλαίσια: (1) Ποια ακριβώς αλλαγή θέλουμε; (2) Ποιος έχει τη δύναμη να την πραγματοποιήσει; Ονομάστε ένα συγκεκριμένο άτομο ή φορέα. (3) Ποιο είναι το κοινό μας — το πρωτεύον (αποφασιστές) και το δευτερεύον (δημόσια πίεση); (4) Ποιο είναι το βασικό μας μήνυμα σε μία πρόταση; (5) Ποια 2–3 ψηφιακά κανάλια θα χρησιμοποιήσουμε και γιατί; (6) Ποια είναι η μοναδική μας πρόσκληση για δράση;

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ (30 λεπτά): Δημιουργήστε τα 3 πρώτα στοιχεία της εκστρατείας: μία ανάρτηση εξήγησης (το πρόβλημα και το αίτημα), ένα γραφικό με πρόσκληση για δράση (που μπορεί να μοιραστεί) και ένα άμεσο μήνυμα προς τον υπεύθυνο λήψης αποφάσεων (για email ή κοινωνικά μέσα). Χρησιμοποιήστε το Canva για το γραφικό.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΠΟ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ (15 λεπτά): Οι ομάδες ανταλλάσσουν τα «Campaign Canvases» τους. Εξετάστε: τη σαφήνεια του αιτήματος, τη συγκεκριμένη στόχευση, τη σκοπιμότητα. Δώστε μία συγκεκριμένη πρόταση βελτίωσης.
ΕΚΚΙΝΗΣΗ (15 λεπτά): Δημοσιεύστε την πρώτη ανάρτηση. Στείλτε ή προγραμματίστε το άμεσο μήνυμα προς τον υπεύθυνο λήψης αποφάσεων. Ορίστε μια ημερομηνία παρακολούθησης σε 2 εβδομάδες για να αναφέρετε τις απαντήσεις που λάβατε.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Ποια είναι η διαφορά μεταξύ της ευαισθητοποίησης και της άσκησης πραγματικής πίεσης για αλλαγή;

Πώς θα ξέρατε σε 2 εβδομάδες αν η εκστρατεία σας έχει αποτέλεσμα;

Τι θα κάνατε αν ο υπεύθυνος λήψης αποφάσεων σας αγνοούσε εντελώς;

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΗΣ

Αριθμός καμπανιών που σχεδιάστηκαν και ξεκίνησαν · Αριθμός αναρτήσεων που δημοσιεύτηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου · Αριθμός υπευθύνων λήψης αποφάσεων με τους οποίους έγινε άμεση επικοινωνία · Αριθμός απαντήσεων που ελήφθησαν εντός 2 εβδομάδων (με παρακολούθηση)

ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗ

Η πιο σημαντική κίνηση που μπορεί να κάνει ένας συντονιστής είναι να πιέζει τις ομάδες μέχρι να καταφέρουν να ονομάσουν ένα συγκεκριμένο πρόσωπο. «Η κυβέρνηση» δεν αποτελεί στόχο. «Ο επικεφαλής των Υπηρεσιών Νεολαίας στο Δημοτικό Συμβούλιο του Λας Πάλμας ντε Γκραν Κανάρια» αποτελεί στόχο. Αυτή η συγκεκριμενοποίηση αλλάζει τα πάντα όσον αφορά τον τρόπο σχεδιασμού της εκστρατείας — και το πόσο σοβαρά λαμβάνεται υπόψη.

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ

Έκδοση με ελάχιστη χρήση τεχνολογίας: Μόνο το «Campaign Canvas», χωρίς δημιουργία περιεχομένου κατά τη διάρκεια της συνεδρίας. Για προχωρημένους: προσθέστε πρώτα ένα βήμα χαρτογράφησης των ενδιαφερόμενων μερών — ποιοι είναι οι σύμμαχοι, οι αντίπαλοι και οι αμφιταλαντευόμενοι; Σχολεία: εστιάστε σε ένα ζήτημα σχολικής διακυβέρνησης και απευθύνετε την εκστρατεία στον διευθυντή ή στο σχολικό συμβούλιο.

Co-funded by the European Union under the Erasmus+ Programme — Youth4Values Project

Εργαστήριο διαδικτυακών αναφορών: Από τις υπογραφές στην αλλαγή

"Μια αναφορά/ψήφισμα χωρίς στρατηγική είναι απλώς μια λίστα. Ας την κάνουμε μοχλό πίεσης."

Από το πεδίο:
"Έμαθα νέους τρόπους να μοιράζομαι τις απόψεις μου και να διασφαλίζω ότι ακούγονται." - Συμμετέχων, αξιολόγηση

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ
Πολιτική συνηγορία
Στρατηγική σκέψη
Ψηφιακή ιδιότητα του πολίτη
Γραπτή επικοινωνία

90 λεπτά | **8-30 άτομα** | **Αρχάριοι** | **Υπολογιστές/smartphone, λογαριασμός στο Change.org ή στο Avaaz, πρότυπο αναφοράς**

Οι διαδικτυακές αναφορές δεν απαιτούν προϋπολογισμό, διασυνδέσεις ούτε θεσμική άδεια — αλλά μια αναφορά χωρίς στρατηγική για το τι πρέπει να γίνει με τις υπογραφές δεν αλλάζει τίποτα. Αυτό το εργαλείο διδάσκει τη λογική πίσω από τις αποτελεσματικές αναφορές: ποιος είναι ο αποδέκτης-στόχος, ποιο κατώφλι (threshold) δημιουργεί πραγματική πίεση, πώς να γραφτεί μια σύνοψη που μετατρέπει τους αναγνώστες σε υπογράφοντες, και πώς να μετατραπούν οι υπογράφοντες σε ενεργούς υποστηρικτές. Οι συμμετέχοντες φεύγουν έχοντας μια ζωντανή αναφορά και ένα συγκεκριμένο σχέδιο προώθησης 48 ωρών.

ΟΔΗΓΟΣ ΒΗΜΑ-ΒΗΜΑ

ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΜΙΑΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ (20 λεπτά): Αναλύστε 2 πραγματικές αναφορές — μία που έφτασε στον στόχο της και επέφερε αλλαγή, και μία που συγκέντρωσε χιλιάδες υπογραφές και δεν άλλαξε τίποτα. Ποια ήταν η διαφορά; Εστιάστε σε: τη συγκεκριμένη φύση του αιτήματος, τον κατονομαζόμενο αποδέκτη, το συναισθηματικό «γκαντζάκι» (hook), το ρεαλιστικό κατώφλι, τι συνέβη μετά.

ΘΕΜΑ ΚΑΙ ΑΠΟΔΕΚΤΗΣ-ΣΤΟΧΟΣ (15 λεπτά): Οι ομάδες προσδιορίζουν το ζήτημά τους και το συγκεκριμένο, κατονομαζόμενο πρόσωπο λήψης αποφάσεων στο οποίο απευθύνονται. Στη συνέχεια: ποιος είναι ο ελάχιστος αριθμός υπογραφών που θα δημιουργούσε πραγματική πίεση σε αυτό το συγκεκριμένο άτομο; Ερευνήστε τα μέσα κοινωνικής δικτύωσής του και τις προηγούμενες απαντήσεις του σε αναφορές.

ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΛΗΨΗΣ ΤΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ (20 λεπτά): Χρησιμοποιώντας το πρότυπο: Τίτλος (κάτω από 10 λέξεις, προσανατολισμένος στη δράση) · Το πρόβλημα (3 προτάσεις το πολύ, συγκεκριμένο και τοπικό) · Το αίτημά μας (μία συγκεκριμένη ενέργεια από τον κατονομαζόμενο αποδέκτη) · Γιατί τώρα; (επείγον) · Γιατί αυτό έχει σημασία για εσάς προσωπικά (αυθεντικότητα).

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ (15 λεπτά): Δημιουργήστε την αναφορά στο Change.org. Προσθέστε μια πειστική εικόνα. Γράψτε μια σύντομη περιγραφή. Μοιραστείτε τον σύνδεσμο εντός της ομάδας για τις πρώτες υπογραφές — η εσωτερική δυναμική έχει σημασία.

ΣΧΕΔΙΟ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ (15 λεπτά): Χαρτογραφήστε τις πρώτες 48 ώρες. Ποιον θα επικοινωνήσετε πρώτα; Σε ποια 3 δίκτυα ή ομάδες θα απευθυνθείτε; Τι μήνυμα θα στείλετε — όχι «παρακαλώ υπογράψτε την αναφορά μου» αλλά «ορίστε γιατί αυτό έχει σημασία συγκεκριμένα για εσάς»;

ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΓΙΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ (5 λεπτά): Ορίστε μια συγκεκριμένη ημερομηνία 2 εβδομάδες από τώρα για να γίνει ο απολογισμός.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Σε ποιο σημείο μια αναφορά γίνεται ένα πραγματικό πολιτικό εργαλείο αντί για μια συμβολική χειρονομία;

Πώς θα μετατρέπατε κάποιον που υπέγραψε σε κάποιον που κάνει ενεργό ακτιβισμό;

Τι θα έκανε το συγκεκριμένο πρόσωπο στο οποίο στοχεύετε να πάρει την αναφορά σας στα σοβαρά;

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΗΣ

Αριθμός αναφορών που ξεκίνησαν · Συνολικές υπογραφές που συγκεντρώθηκαν (τέλος συνεδρίας + παρακολούθηση 2 εβδομάδων) · % του στόχου υπογραφών που επιτεύχθηκε · Αριθμός απαντήσεων που ελήφθησαν από κατονομαζόμενους φορείς λήψης αποφάσεων.

ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗ

Το κατώφλι υπογραφών δεν είναι προαιρετικό — δημιουργεί αίσθημα επείγοντος. Οι ομάδες που δεσμεύονται σε έναν συγκεκριμένο αριθμό κατά τη διάρκεια της συνεδρίας («500 υπογραφές έως την Παρασκευή») είναι πολύ πιο πιθανό να την προωθήσουν ενεργά. Μια αναφορά χωρίς αριθμό-στόχο είναι μια λίστα χωρίς προθεσμία.

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ

Νεότερες ομάδες (14–16 ετών): ξεκινήστε με ένα ζήτημα σε επίπεδο σχολείου. Προχωρημένες ομάδες: προσθέστε ένα στοιχείο προσέγγισης των ΜΜΕ - συντάξτε ένα σημείωση τύπου (press note) προς τα τοπικά μέσα ενημέρωσης μόλις επιτευχθεί το 50% του στόχου υπογραφών. Για επαγγελματίες εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας (youth workers): εστιάστε σε ένα συγκεκριμένο κενό πολιτικής νεολαίας στην περιοχή σας.

Co-funded by the European Union under the Erasmus+ Programme — Youth4Values Project

Ο ψηφιακός μου πολιτικός εαυτός

"How do you show up as a citizen online?"

60-90 λεπτά | **8-30 άτομα** | **Αρχάριοι** | **Κάρτες «Persona», μεγάλα φύλλα χαρτιού, χρωματιστά στυλό, post-its**

Από το πεδίο:
«Νιώθω ότι στην πραγματική ζωή, κανείς δεν θα ζητήσει πραγματικά τη γνώμη μας.» — Συμμετέχων, Youth4Values

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ
Ψηφιακή πολιτειότητα
Αυτογνωσία
Δικαιώματα στο διαδίκτυο
Πολιτική ταυτότητα

Αυτό το εργαλείο αποτελεί το σημείο εκκίνησης για τον διαδικτυακό ακτιβισμό. Πριν χρησιμοποιήσουν ψηφιακά εργαλεία για την προώθηση της κοινωνικής αλλαγής, οι συμμετέχοντες πρέπει να εξετάσουν τη σχέση που έχουν σήμερα με αυτά τα εργαλεία — καθώς και με τις πλατφόρμες που αποκομίζουν κέρδη από την προσοχή και τα δεδομένα τους. Η συνεδρία χαρτογραφεί το ψηφιακό κοινωνικό τους αποτύπωμα: τι έχουν ήδη κάνει στο διαδίκτυο, όσο μικρό κι αν είναι; Ποια δικαιώματα και υποχρεώσεις έχουν στους ψηφιακούς χώρους; Η συνεδρία ολοκληρώνεται με μια προσωπική «Ψηφιακή Κοινωνική Δέσμευση» — ένα συγκεκριμένο πράγμα που κάθε συμμετέχων δεσμεύεται να κάνει διαφορετικά τις επόμενες 30 ημέρες.

ΟΔΗΓΟΣ ΒΗΜΑ-ΒΗΜΑ

ΕΡΩΤΗΣΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ (10 λεπτά): «Ποια ήταν η τελευταία «πολιτική» πράξη που κάνατε στο διαδίκτυο;» Συζήτηση σε ζευγάρια και στη συνέχεια με όλη την ομάδα. Ορίστε τον όρο «πολιτική» με ευρεία έννοια: υπογραφή ψηφίσματος, κοινοποίηση ειδησεογραφικού άρθρου, παρακολούθηση τοπικού πολιτικού, σχολιασμός δημόσιου ζητήματος. Όλα μετράνε.

ΧΑΡΤΗΣ ΨΗΦΙΑΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑΤΟΣ (20 λεπτά): Σε ένα μεγάλο φύλλο χαρτιού, κάθε συμμετέχων χαρτογραφεί το δικό του ψηφιακό πολιτικό αποτύπωμα: ποιες πλατφόρμες χρησιμοποιεί, ποιο πολιτικό περιεχόμενο καταναλώνει, δημιουργεί ή μοιράζεται, σε ποιες κοινότητες ανήκει, ποιες ενέργειες έχει πραγματοποιήσει. Χρησιμοποιήστε διαφορετικά χρώματα για την κατανάλωση, τη διανομή και τη δημιουργία.

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΕΣ (15 λεπτά): Εισάγετε την έννοια των ψηφιακών πολιτικών δικαιωμάτων και ευθυνών. Βασικά ερωτήματα: Τι μπορείτε να κάνετε νόμιμα στο διαδίκτυο; Τι μπορούν να σας στερήσουν οι πλατφόρμες; Ποια είναι η ευθύνη σας όταν ασκείτε επιρροή σε άλλους; Συζήτηση σε μικρές ομάδες, ακολουθούμενη από σύντομη σύνθεση με όλη την ομάδα.

ΤΟ ΚΕΝΟ (10 λεπτά): Κάθε συμμετέχων προσδιορίζει: τη μία πολιτική δράση που θα μπορούσε να αναλάβει στο διαδίκτυο και την οποία δεν αναλαμβάνει προς το παρόν.
Γιατί όχι; Τι τον εμποδίζει; Συζήτηση σε ζεύγη.

ΨΗΦΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΕΣΜΕΥΣΗ (10 λεπτά): Κάθε συμμετέχων συμπληρώνει μια κάρτα: «Τις επόμενες 30 ημέρες, δεσμεύομαι να [μία συγκεκριμένη δράση] επειδή [λόγος]». Αυτές μοιράζονται με την ομάδα και φυλάσσονται ως σημείο αναφοράς για μια επόμενη συνεδρία.

ΚΛΕΙΣΙΜΟ (5 λεπτά): Σύντομος γύρος αναστοχασμού: «Ένα πράγμα που θα δω με διαφορετικό μάτι την επόμενη φορά που θα ανοίξω την [πλατφόρμα]».

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Σε τι διαφέρει η διαδικτυακή σας συμμετοχή στα κοινά από τη συμμετοχή σας στα κοινά εκτός διαδικτύου;

Ποιος επωφελείται από τα δεδομένα σας σχετικά με τη συμμετοχή στα κοινά, τις απόψεις σας και την πολιτική σας δράση στο διαδίκτυο;

Ποιο συγκεκριμένο πράγμα θα κάνετε διαφορετικά στο διαδίκτυο από σήμερα και μετά;

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΗΣ

Ποσοστό συμμετεχόντων που συμπληρώνουν και κοινοποιούν μια «Ψηφιακή Υπόσχεση Πολιτικής Δράσης» · Ποσοστό όσων αναφέρουν ότι υλοποίησαν την υπόσχεσή τους κατά την επανεξέταση μετά από 30 ημέρες · Μέση αυτοαναφερόμενη μεταβολή στην ηλεκτρονική πολιτική δραστηριότητα (πριν/μετά, κλίμακα 1–5) · Αριθμός νέων ψηφιακών πράξεων πολιτικής δράσης που αναφέρθηκαν ανά συμμετέχοντα

ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗ

Αποφύγετε να κρίνετε αρνητικά τα χαμηλά επίπεδα διαδικτυακής πολιτικής συμμετοχής — πολλοί νέοι, ιδίως από περιθωριοποιημένες κοινότητες, έχουν βάσιμους λόγους να απομακρύνονται από χώρους που τους έχουν φερθεί εχθρικά. Εκτιμήστε εξίσου και τις μη ψηφιακές πράξεις πολιτικής συμμετοχής. Ο στόχος είναι να διευρυνθεί το φάσμα των δραστηριοτήτων, όχι να κάνει κανέναν να νιώσει ανεπαρκής.

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ

Εστιάστε σε μία πλατφόρμα που χρησιμοποιούν ήδη οι συμμετέχοντες. Συνδυάζεται καλά με το Εργαλείο A1 (Youth Narrative Lab) για μια ολοκληρωμένη συνεδρία ψηφιακής παιδείας και δημιουργίας. Για ομάδες με περιορισμένη ψηφιακή πρόσβαση: προσαρμόστε τον χάρτη «αποτυπώματος» ώστε να εστιάσει στις πληροφορίες πολιτικού ενδιαφέροντος που καταναλώνουν οι συμμετέχοντες και όχι σε αυτές που παράγουν.

Co-funded by the European Union under the Erasmus+ Programme — Youth4Values Project

Χάρτης κοινοτικής ισχύος

“Χαρτογράφησε ποιος κατέχει την εξουσία, και στη συνέχεια αποφάσισε πού μπορείς να δράσεις”

90-120 λεπτά **8-25 άτομα** **Αρχάριοι**

Μεγάλο χαρτί, αυτοκόλλητα σημειώματα (sticky notes σε 3 χρώματα), μαρκαδόροι, dot stickers

Από το πεδίο:
“Έμαθα τι σημαίνει πραγματικά η ενεργός συμμετοχή και πώς μπορώ να συμβάλω στην κοινότητά μου.”
- Συμμετέχων, τοπική δραστηριότητα

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ
Πολιτική γνώση
Στρατηγική σκέψη
Κοινοτική εμπλοκή
Αίσθηση δράσης

Η χαρτογράφηση εξουσίας (power mapping) προκαλεί συνήθως δύο αντιδράσεις: αρχικό σκεπτικισμό, και - περίπου 20 λεπτά μετά - γνήσια έκπληξη.
Σε μια συνεδρία στα Κανάρια Νησιά, μια αποστασιοποιημένη ομάδα ενεργοποιήθηκε όταν συνειδητοποίησε ότι ένας κλειστός χώρος νεολαίας αποτελούσε ευθύνη του συμβουλίου του νησιού και όχι του δημαρχείου στο οποίο διαμαρτύρονταν εδώ και μήνες. Σπαταλούσαν την ενέργειά τους σε λάθος διεύθυνση. Ο χάρτης εξουσίας τούς έδειξε πού να την ανακατευθύνουν. Αυτό το εργαλείο οικοδομεί πραγματικό πολιτικό αλφαβητισμό — όχι αφηρημένη θεωρία, αλλά συγκεκριμένη, τοπική, εφαρμόσιμη γνώση σχετικά με το ποιος λαμβάνει τις αποφάσεις που επηρεάζουν τη ζωή τους, ποιον ακούνε αυτοί οι άνθρωποι και πού οι οργανωμένοι νέοι θα μπορούσαν να βρουν μοχλούς πίεσης.

ΟΔΗΓΟΣ ΒΗΜΑ-ΒΗΜΑ

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ (5 λεπτά): Σε ένα μεγάλο χαρτί, σχεδιάστε έναν κύκλο στο κέντρο με την επιγραφή «Η Κοινότητά μας» (ή το συγκεκριμένο ζήτημα στο οποίο εστιάζουν). Εξηγήστε: οι παράγοντες που βρίσκονται πιο κοντά στο κέντρο έχουν μεγαλύτερη εξουσία επί αυτής της κοινότητας ή του ζητήματος. Οι παράγοντες στις άκρες έχουν λιγότερη.

ΙΔΕΟΘΥΕΛΛΑ ΓΙΑ Tous ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ (15 λεπτά): Ποιος κατέχει την εξουσία σε αυτή την κοινότητα; Κάθε αυτοκόλλητο σημείωμα (sticky note) = ένας παράγοντας. Χρωματικός κωδικός: κίτρινο = κυβερνητικοί/κρατικοί θεσμοί, μπλε = κοινωνία των πολιτών και σωματεία, ροζ = μέσα ενημέρωσης και πλατφόρμες. Χωρίς περιορισμό στον αριθμό των σημειώσεων σε αυτό το στάδιο.

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΚΑΙ ΣΥΖΗΤΗΣΗ (20 λεπτά): Οι ομάδες τοποθετούν τους παράγοντες στον χάρτη. Η συζήτηση είναι το πιο σημαντικό μέρος: γιατί αυτός ο θεσμός βρίσκεται κοντά στο κέντρο; Ποιον ακούει πραγματικά αυτό το πρόσωπο; Πού βρίσκονται οι νέοι σε αυτόν τον χάρτη τώρα;

ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΣΧΕΣΕΩΝ (15 λεπτά): Σχεδιάστε βέλη μεταξύ των παραγόντων που δείχνουν τις σχέσεις: συνεχείς γραμμές για συνεργασία, διακεκομμένες για σύγκρουση, στιγμές/τελείες για επιρροή χωρίς επίσημη σύνδεση. Πιος μιλάει σε ποιον; Πιος χρηματοδοτεί ποιον;

ΣΗΜΑΝΣΗ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΩΝ (10 λεπτά): Με μια κόκκινη αυτοκόλλητη κουκκίδα, επισημάνετε: ποιος αποκλείεται περισσότερο από αυτή τη δομή εξουσίας; Πιος επηρεάζεται άμεσα αλλά δεν έχει φωνή; Πού εμφανίζονται —ή δεν εμφανίζονται— οι νέοι;

ΠΣΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΣΗΜΕΙΩΝ ΕΙΣΟΔΟΥ (15 λεπτά): Πού θα μπορούσε μια ομάδα οργανωμένων νέων να έχει ρεαλιστικά επιρροή; Αναζητήστε: παράγοντες που ανταποκρίνονται στη δημόσια πίεση, θεσμούς με επίσημους μηχανισμούς διαβούλευσης με τους νέους, συμμάχους που έχουν ήδη πρόσβαση σε αυτούς.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Τι σας εξέπληξε περισσότερο σε αυτόν τον χάρτη εξουσίας;

Πού εμφανίζεστε ΕΣΕΙΣ; Πού θέλετε να είστε;

Τι θα χρειαζόταν για να μετατοπιστεί η εξουσία προς τους νέους;

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΗΣ

Αριθμός χαρτών εξουσίας που παρήχθησαν · Αριθμός σημείων εισόδου που εντοπίστηκαν ανά ομάδα · Αριθμός ομάδων που αναλαμβάνουν δράση βάσει του χάρτη εντός 4 εβδομάδων · % των συμμετεχόντων που μπορούν να κατονομάσουν σωστά τον θεσμό που είναι υπεύθυνος για μια συγκεκριμένη τοπική απόφαση.

ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗ

Εκθέστε τον χάρτη δημόσια μετά τη συνεδρία· γίνεται ένα ζωντανό έγγραφο. Προσκαλέστε τους συμμετέχοντες να τον ενημερώνουν με την πάροδο του χρόνου.

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ

Ψηφιοποίηση: χρησιμοποιήστε το Miro ή το Jamboard για απομακρυσμένες ομάδες ή για να κρατήσετε τον χάρτη ζωντανό μεταξύ των συνεδριών.
Εστίαση: επικεντρώστε τον χάρτη σε ένα συγκεκριμένο ζήτημα (στέγαση, χώροι νεολαίας, περιβαλλοντικές αποφάσεις, σχολική διακυβέρνηση) για ένα πιο εστιασμένο και λειτουργικό αποτέλεσμα.

Co-funded by the European Union under the Erasmus+ Programme — Youth4Values Project

Θέατρο-Φόρουμ για τη Δημοκρατία

«Πάγωσε τη σκηνή. Άλλαξε την έκβαση. Άλλαξε την πραγματικότητα.»

2-3 ώρες | **10-30 άτομα** | **Μέσο επίπεδο** | **Ανοιχτός χώρος, δεν απαιτούνται σκηνικά αντικείμενα (προαιρετικά: απλά κοστούμια)**

Από το πεδίο:
«Οι δραστηριότητες ήταν διαδραστικές και όχι απλώς ακροατικές, και αυτό με βοήθησε να κατανοήσω καλύτερα τα πράγματα.»
— Συμμετέχων, αξιολόγηση

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ
Ενσυναίσθηση
Κριτική σκέψη
Επίλυση προβλημάτων
Θάρρος να δράσει κανείς

Εμπνευσμένο από το «Θέατρο των Καταπιεσμένων» του Αουγκούστο Μπόαλ, αυτό το εργαλείο χρησιμοποιεί την παράσταση ως πρόβα για πραγματική πολιτική δράση: αν μπορείς να εξασκηθείς στο να αλλάζεις μια κατάσταση επί σκηνής, γίνεσαι πιο ικανός να την αλλάξεις και στην πραγματική ζωή.
Οι ομάδες δημιουργούν σύντομες σκηνές όπου η συμμετοχή των πολιτών εμποδίζεται ή η εξουσία καταχράται — παρουσιάζοντας το πρόβλημα, όχι τη λύση.
Στη συνέχεια, το κοινό μετατρέπεται σε «θεατές-ηθοποιούς»: μπορούν να φωνάξουν «STOP!» και να αντικαταστήσουν οποιονδήποτε χαρακτήρα για να δοκιμάσουν μια διαφορετική αντίδραση.
Οι παρεμβάσεις που έχουν τη μεγαλύτερη επίδραση δεν είναι ποτέ οι πιο σωστές — είναι οι πιο συναισθηματικά αληθινές.

ΟΔΗΓΟΣ ΒΗΜΑ-ΒΗΜΑ

ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΘΕΡΜΑΝΣΗ (15 λεπτά): Ξεκινήστε με παιχνίδια κίνησης που ενισχύουν την εμπιστοσύνη και μειώνουν την αμηχανία — ασκήσεις καθρέφτη, περπάτημα σε αργή κίνηση, αυτοσχεδιασμός «ναι και». Το σώμα πρέπει να είναι ξύπνιο πριν ξεκινήσει η εργασία.

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ (15 λεπτά): Σε ομάδες των 4–6 ατόμων, οι συμμετέχοντες εντοπίζουν μια πραγματική κατάσταση από τη δική τους εμπειρία ή την κοινότητά τους, όπου ένιωσαν αποκλεισμένοι, ότι δεν τους άκουγαν ή όπου η συμμετοχή στα κοινά παρεμποδίστηκε. Πρέπει να είναι πραγματική — όχι φανταστική. Η συγκεκριμένη φύση της είναι αυτό που την κάνει ισχυρή.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΤΕ ΤΗ ΣΚΗΝΗ (20 λεπτά): Κάθε ομάδα δημιουργεί μια σκηνή διάρκειας 5–7 λεπτών που απεικονίζει την κατάσταση — το πρόβλημα, όχι τη λύση. Βασικός κανόνας: ο πρωταγωνιστής προσπαθεί και αποτυγχάνει να αλλάξει την κατάσταση. Η σκηνή τελειώνει με την καταπίεση να παραμένει.

ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ (10–15 λεπτά ανά ομάδα): Οι ομάδες παρουσιάζουν τη σκηνή μπροστά σε όλη την ομάδα. Δεν γίνεται συζήτηση ακόμα — μόνο παρατήρηση. Ο «Τζόκερ» (συντονιστής) ζητά από το κοινό να παρακολουθήσει προσεκτικά: ποιος έχει την εξουσία; Ποιος σιωπάται; Ποιο είναι το σημείο καμπής;

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΘΕΑΤΩΝ-ΗΘΟΠΟΙΩΝ (20–30 λεπτά): Ο «Joker» προσκαλεί το κοινό: «Αν πιστεύετε ότι ο πρωταγωνιστής θα μπορούσε να είχε ενεργήσει διαφορετικά, ελάτε μπροστά, πείτε "FREEZE!" και δοκιμάστε». Οποιοσδήποτε μπορεί να παρέμβει. Ο «Joker» δεν κρίνει ποτέ — κάθε παρέμβαση αποτελεί μια έγκυρη εξερεύνηση. Μετά από κάθε προσπάθεια, ο «Joker» ρωτά: «Δούλεψε αυτό; Τι άλλαξε; Πώς θα μπορούσε να προχωρήσει περαιτέρω;»

ΑΝΑΛΥΣΗ (20 λεπτά)

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Ποια παρέμβαση σας φάνηκε πιο ρεαλιστική; Ποια πιο θαρραλέα;

Τι εμπόδισε τους ανθρώπους να δράσουν στην αρχική σκηνή;

Πώς μπορούμε να εφαρμόσουμε αυτές τις στρατηγικές έξω από αυτήν την αίθουσα;

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΗΣ

Αριθμός παρεμβάσεων θεατών-δράστην ανά παράσταση (δείκτης συμμετοχής) · Ποσοστό συμμετεχόντων που αναφέρουν μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση στο να εκφράζουν την άποψή τους σε κοινωνικές καταστάσεις (πριν/μετά) · Αριθμός στρατηγικών που προσδιορίστηκαν και τις οποίες οι συμμετέχοντες σκοπεύουν να χρησιμοποιήσουν σε πραγματικές καταστάσεις

ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗ

Ο ρόλος του «Τζόκερ» είναι καθοριστικός. Εκπαιδεύστε εκ των προτέρων έναν συν-συντονιστή. Μην κρίνετε ποτέ τις παρεμβάσεις: όλες οι προσπάθειες αποτελούν έγκυρες διερευνήσεις.

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ

Για ομάδες που είναι ντροπαλές ή αισθάνονται αμηχανία: ξεκινήστε με μαριονέτες, αντικείμενα ή ζωγραφισμένους χαρακτήρες πριν προχωρήσετε στην ερμηνεία με σωματική έκφραση. Αυτό μειώνει σημαντικά το εμπόδιο. Ψηφιακή εκδοχή: χρησιμοποιήστε εφαρμογές δημιουργίας κόμικς (Canva, Pixton) για να δημιουργήσετε οπτικά τις σκηνές. Για προχωρημένους: προσκαλέστε έναν πραγματικό τοπικό φορέα λήψης αποφάσεων να παρακολουθήσει τις τελικές παραστάσεις και να σχολιάσει.

Co-funded by the European Union under the Erasmus+ Programme — Youth4Values Project

Σπριντ τοπικής δράσης: Από την ιδέα στην πρόταση σε μία ημέρα

“Μην περιμένετε άδεια. Απλώς κάντε το.”

3-4 ώρες **12-30 άτομα** **Ενδιάμεσος**

Πρότυπο τοπικής δράσης, αυτοκόλλητα σημειώματα, μεγάλο χαρτί, πρόσβαση στον ιστότοπο του τοπικού συμβουλίου.

Από το πεδίο:
"Επειδή θέλω να συμμετάσχω στο Συμβούλιο Νεολαίας, και αυτό με βοηθάει πολύ.” — Συμμετέχων, εργαστήριο

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ
Δημόσια ομιλία
Συνηγορία
Πολιτική δράση
Διαπραγμάτευση

Οι νέοι συχνά γνωρίζουν ότι τα πράγματα θα μπορούσαν να αλλάξουν, αλλά όχι πώς να το κάνουν αυτό μέσω επίσημων διαύλων. Αυτό το εργαλείο γεφυρώνει αυτό το χάσμα σε μία και μοναδική εντατική συνεδρία. Οι συμμετέχοντες εντοπίζουν ένα τοπικό πρόβλημα, ερευνούν ποιος είναι υπεύθυνος, σχεδιάζουν μια peale πρόταση και προετοιμάζονται να την παρουσιάσουν σε έναν φορέα λήψης αποφάσεων - όλα σε μία ημέρα. Η έμφαση δίνεται στον τυπικό/θεσμικό χαρακτήρα: όχι επειδή η γραφειοκρατία είναι καλή, αλλά επειδή η κατανόσή της αποτελεί μορφή εξουσίας.

ΟΔΗΓΟΣ ΒΗΜΑ-ΒΗΜΑ

ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ (20 λεπτά):Ιδεοθύελλα: ποια είναι τα 5 μεγαλύτερα προβλήματα για τους νέους σε αυτή τη συγκεκριμένη γειτονιά, πόλη ή νησί τώρα; Κάθε άτομο γράφει 1–2 προβλήματα σε αυτοκόλλητα σημειώματα (sticky notes). Ψηφίστε με αυτοκόλλητες κουκκίδες (dot stickers). Το κορυφαίο ζήτημα γίνεται το επίκεντρο της συνεδρίας.

ΠΟΙΟΣ ΕΙΣΑΙ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ; (15 λεπτά): Ερευνήστε στο διαδίκτυο, χρησιμοποιώντας τον ιστότοπο του τοπικού συμβουλίου ή της κυβέρνησης: ποιος συγκεκριμένος θεσμός, τμήμα ή εκλεγμένος αξιωματούχος έχει την επίσημη αρμοδιότητα να αντιμετωπίσει αυτό το ζήτημα; Κατονομάστε ένα συγκεκριμένο πρόσωπο επικοινωνίας μαζί με το email του ή τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Αυτό το βήμα δεν είναι διαπραγματεύσιμο· χωρίς στόχο, δεν υπάρχει πρόταση.

ΚΑΜΒΑΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ (40 λεπτά): Συμπληρώστε έξι ενότητες: (1) Το πρόβλημα, περιγραφόμενο σε 3 προτάσεις με τυχόν διαθέσιμα δεδομένα (2) Ποιος επηρεάζεται και περίπου πόσοι (3) Τι προτείνουμε — συγκεκριμένο, ρεαλιστικό και κοστολογημένο αν είναι δυνατόν (4) Τι θα απαιτούσε από τον θεσμό (5) Ποιος μας υποστηρίζει· σύμμαχοι, υπογραφές, άλλες οργανώσεις (6) Πώς θα μετρήσουμε την επιτυχία σε 12 μήνες.

ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ (15 λεπτά): Μετατρέψτε τον Καμβά σε μια επίσημη πρόταση 1 σελίδας: τίτλος, παράγραφος πλαισίου, συγκεκριμένο αίτημα, αναμενόμενος αντίκτυπος, κατάλογος υποστηρικτικών οργανώσεων ή υπογραφών. Χρησιμοποιήστε σαφή γλώσσα — χωρίς ορολογία, χωρίς «γλώσσα νεολαίας» (youth speak).

ΕΞΑΣΚΗΣΗ ΠΙΤΣ (20 λεπτά): Οι ομάδες παρουσιάζουν την πρότασή τους σε 3 λεπτά σαν να απευθύνονται στον φορέα λήψης αποφάσεων. Οι υπόλοιποι παίζουν ρόλο σκεπτικιστών συμβούλων ή δημοσίων υπαλλήλων και θέτουν δύσκολες ερωτήσεις: “Πόσο θα κοστίσει αυτό;” / “Πιος άλλος το υποστηρίζει αυτό;” / “Γιατί αυτό είναι καλύτερο από αυτό που ήδη...”

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Τι σας εξέπληξε σχετικά με το πώς λειτουργεί πραγματικά η τοπική λήψη αποφάσεων;

Ποια είναι η διαφορά μεταξύ μιας καταγγελίας και μιας πρότασης; Ποια είναι πιο δύσκολο να αγνοηθεί;

Τι θα έκανε έναν τοπικό σύμβουλο ή δημόσιο υπάλληλο να πάρει την πρότασή σας στα σοβαρά αντί να την αρχειοθετήσει;

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΗΣ

Αριθμός επίσημων προτάσεων που γράφτηκαν · % που υποβλήθηκαν στον κατονομαζόμενο φορέα λήψης αποφάσεων εντός 1 εβδομάδας · Αριθμός θεσμικών απαντήσεων που ελήφθησαν · Αριθμός συναντήσεων παρακολούθησης που εξασφαλίστηκαν.

ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗ

Το βήμα “ποιος είναι υπεύθυνος” είναι το πιο σημαντικό και αυτό που παραλείπεται συχνότερα. Οι ομάδες που εντοπίζουν ένα συγκεκριμένο κατονομαζόμενο πρόσωπο είναι σημαντικά πιο πιθανό να στείλουν πραγματικά την πρόταση. Μια πρόταση που αποστέλλεται «στο δημαρχείο» δεν πάει πουθενά· μία που αποστέλλεται στον Σύμβουλο Χ για Υπηρεσίες Νεολαίας με κοινοποίηση στην τοπική εφημερίδα διαβάζεται.

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ

Αγροτικές περιοχές ή μικρά νησιά: εστιάστε στο συμβούλιο του νησιού ή στην περιφερειακή κυβέρνηση. Προηγμένη έκδοση: κλείστε τη συνάντηση με τον φορέα λήψης αποφάσεων πριν λήξει η συνεδρία

Co-funded by the European Union under the Erasmus+ Programme — Youth4Values Project

Σχεδιασμός έρευνας: Μετρήστε ό,τι έχει σημασία

«Αν δεν μπορείς να το μετρήσεις, δεν μπορείς να το αποδείξεις ούτε να το βελτιώσεις.»

90 λεπτά **8-20 άτομα** **Μεσαίο επίπεδο** **Πρόσβαση στο Google Forms, πρότυπο σχεδιασμού έρευνας, smartphone/P**

Από το πεδίο:
«Έχω πιο σαφή εικόνα του ρόλου μου ως πολίτη, όχι μόνο στην Ισπανία αλλά και στην Ευρώπη.»
— Συμμετέχων, έντυπο αξιολόγησης

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ
Γνώση δεδομένων
Μεθοδολογία έρευνας
Κριτική σκέψη
Πολιτική επικοινωνία

Το 96% των νέων που συμμετείχαν στις αξιολογήσεις του προγράμματός μας δήλωσε ότι η πολιτική αγωγή πρέπει να αποτελεί μέρος της επίσημης εκπαίδευσης — ένας απλός αριθμός, που συλλέχθηκε συστηματικά, έχει μεγαλύτερη αξία σε μια συζήτηση για την πολιτική από ό,τι οποιοσδήποτε αριθμός ανεκδοτικών στοιχείων. Οι νέοι μπορούν να μάθουν να παράγουν τέτοια στοιχεία σχετικά με το δικό τους έργο. Χωρίς αυτά, η συμμετοχή των νέων παραμένει αόρατη στους θεσμούς, των οποίων η υποστήριξη είναι απαραίτητη για τη διατήρησή της. Αυτό το εργαλείο διδάσκει τις βασικές αρχές της ποσοτικής μέτρησης στο πλαίσιο της συμμετοχής των νέων: πώς να διατυπώνουν σαφείς ερωτήσεις, να επιλέγουν τη σωστή κλίμακα, να αποφεύγουν τις μεροληψίες και να αναλύουν τα ευρήματα. Το αποτέλεσμα είναι μια έτοιμη προς χρήση έρευνα, έτοιμη να εφαρμοστεί στα δικά τους κοινοτικά προγράμματα.

ΟΔΗΓΟΣ ΒΗΜΑ-ΒΗΜΑ

ΓΙΑΤΙ ΝΑ ΜΕΤΡΟΥΜΕ; (15 λεπτά): Συζήτηση, όχι διάλεξη. Ποια είναι η διαφορά μεταξύ του να γνωρίζουμε ότι κάτι άλλαξε και του να μπορούμε να αποδείξουμε ότι άλλαξε; Δείξτε μια πραγματική έκθεση επιπτώσεων ενός προγράμματος για νέους — ποια δεδομένα την έκαναν πειστική για τους χρηματοδότες ή τους φορείς; Τι έλειπε;

ΤΙ ΜΕΤΡΑΤΕ; (15 λεπτά): Οι ομάδες προσδιορίζουν: ποια συγκεκριμένη συμπεριφορά, γνώση, στάση ή αντίληψη θέλουν να παρακολουθήσουν; Σε ποια δύο χρονικά σημεία — πριν/μετά από μια δραστηριότητα, ή κατάσταση αναφοράς τώρα έναντι παρακολούθησης σε 3 μήνες;

ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΕΡΕΥΝΑΣ (25 λεπτά): Σχεδιάστε: (1) Ποιοι είναι οι ερωτηθέντες; Πώς θα επικοινωνήσετε μαζί τους; (2) Ποιες 5–8 ερωτήσεις θα αποκαλύψουν αν συνέβη αλλαγή; (3) Ποια κλίμακα — Λίκερτ 1–5, ναι/όχι, πολλαπλής επιλογής; (4) Πώς θα τη διανείμετε; (5) Ποιος είναι ο ελάχιστος αριθμός απαντήσεων που χρειάζεστε για να είναι τα αποτελέσματα σημαντικά;

ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΤΕ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ (20 λεπτά): Δημιουργήστε την έρευνα στο Google Forms. Εφαρμόστε τρεις κανόνες απλής γλώσσας: μία ιδέα ανά ερώτηση, χωρίς τεχνική ορολογία, χωρίς ερωτήσεις που υποδηλώνουν την απάντηση (αποφύγετε φράσεις όπως «Δεν συμφωνείτε ότι...»). Περιορίστε τον αριθμό των ερωτήσεων σε 8 το πολύ.

ΔΟΚΙΜΑΣΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ (10 λεπτά): Ανταλλάξτε τις έρευνες με μια άλλη ομάδα. Συμπληρώστε την έρευνα της άλλης ομάδας σαν να ήσασταν πραγματικοί ερωτηθέντες. Επισημάνετε τυχόν ερωτήσεις που προκαλούν σύγχυση, ασαφείς διατυπώσεις ή ερωτήσεις που θα μπορούσαν να απαντηθούν με πολλαπλούς τρόπους. Αναθεωρήστε.

ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗΣ (5 λεπτά): Δημοσίευση. Κοινοποίηση. Παρακολούθηση. Προθεσμία.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

Ποια είναι η διαφορά μεταξύ μιας ερώτησης που αξιολογεί τις γνώσεις και μιας που αξιολογεί τη στάση ή την πρόθεση;

Πόσες απαντήσεις χρειάζεστε ώστε τα αποτελέσματά σας να είναι ουσιαστικά και όχι απλώς περιστασιακά;

Πώς θα μπορούσατε να αξιοποιήσετε τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας για να υποστηρίξετε το αίτημά σας για περισσότερη υποστήριξη, χρηματοδότηση ή θεσμική αναγνώριση του έργου σας;

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΗΣ

Αριθμός ερευνών που σχεδιάστηκαν και ξεκίνησαν · Μέσος αριθμός απαντήσεων που συλλέχθηκαν ανά έρευνα · Ποσοστό ερευνών που περιλαμβάνουν μετρήσιμη σύγκριση «πριν/μετά» · Αριθμός ομάδων που χρησιμοποιούν τα αποτελέσματα των ερευνών σε επίσημη παρουσίαση ή έκθεση

ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗ

Το πιο συνηθισμένο λάθος είναι ο υπερβολικός αριθμός ερωτήσεων. Μια έρευνα με 5 ερωτήσεις και ποσοστό ολοκλήρωσης 80% έχει πολύ μεγαλύτερη αξία από μια έρευνα με 20 ερωτήσεις και ποσοστό ολοκλήρωσης 20%. Θέστε ένα αυστηρό ανώτατο όριο των 8 ερωτήσεων και ζητήστε από τις ομάδες να αιτιολογήσουν κάθε μία — αν δεν μπορούν να εξηγήσουν τι θα κάνουν με την απάντηση, η ερώτηση αποκλείεται.

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ

Χωρίς πρόσβαση στο διαδίκτυο: σχεδιάστε την έρευνα σε χαρτί και συλλέξτε τις απαντήσεις αυτοπροσώπως.

Co-funded by the European Union under the Erasmus+ Programme — Youth4Values Project

Πίνακας ελέγχου αντίκτυπου: Παρακολούθηση της συμμετοχής των νέων

"Ό,τι μετριέται, λαμβάνεται σοβαρά υπόψη."

2 ώρες | **6-20 άτομα** | **Ενδιάμεσος**

Google Sheets, Πρότυπο δείκτη αντίκτυπου, δεδομένα προηγούμενων δραστηριοτήτων, Υπολογιστής

Από το πεδίο:
"Οι μεθοδολογίες που χρησιμοποιήθηκαν μπορούν να αναπαραχθούν σε πλαίσια εργασίας με νέους και συμμετοχής των νέων." - Συμμετέχων εργαζόμενος στον τομέα της νεολαίας

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ
Εγγραμματισμός στα δεδομένα
Έρευνα
Στρατηγική σκέψη
Πολιτική επικοινωνία

Η εργασία για τη συμμετοχή των νέων παράγει πραγματική αλλαγή που παραμένει ακατάγραφη επειδή κανείς δεν την παρακολουθούσε. Αυτό το εργαλείο διδάσκει στους συμμετέχοντες να κατασκευάζουν έναν απλό πίνακα ελέγχου αντίκτυπου (impact dashboard) — ένα ζωντανό έγγραφο που παρακολουθεί τα ποσοτικά αποτελέσματα με την πάροδο του χρόνου — εισάγοντας δείκτες, τιμές βάσης (baselines), στόχους και αποτελέσματα με πρακτικό και όχι ακαδημαϊκό τρόπο.
Μια σημείωση σχετικά με τη μορφή: όλοι οι δείκτες χρησιμοποιούν ποσοστά αντί για κλάσματα, ακολουθώντας το ευρωπαϊκό πρότυπο. «40%» και όχι «2/5» — αυτό καθιστά τα αποτελέσματα άμεσα συγκρίσιμα μεταξύ ομάδων, έργων και χρηματοδοτών.

ΟΔΗΓΟΣ ΒΗΜΑ-ΒΗΜΑ

ΕΙΣΡΟΕΣ, ΕΚΡΟΕΣ, ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (15 λεπτά): Διευκρινίστε τη διαφορά με ένα συγκεκριμένο παράδειγμα. Εισροές (Inputs): τι εισάγετε (χρόνος, χρήμα, άνθρωποι). Εκροές (Outputs): τι παράξατε (αριθμός συνεδριών, συμμετεχόντων, δημοσιεύσεων). Αποτελέσματα (Outcomes): τι άλλαξε πραγματικά (% που αναφέρει μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση, αριθμός όσων ανέλαβαν πολιτική δράση). Τα περισσότερα έργα νεολαίας παρακολουθούν τις εκροές αλλά όχι τα αποτελέσματα. Αυτό το εργαλείο εστιάζει στα αποτελέσματα.

ΕΠΙΛΕΞΤΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΣΑΣ (20 λεπτά): Χρησιμοποιώντας το πρότυπο, οι ομάδες επιλέγουν 6–8 δείκτες σε τέσσερις κατηγορίες: (A) Απήχηση (Reach): πόσους ανθρώπους εμπλέξαμε; (B) Δέσμευση (Engagement): πόσο βαθιά εμπλάκηκαν; (C) Αλλαγή συμπεριφοράς (Behaviour change): τι έκαναν διαφορετικά οι άνθρωποι; (D) Θεσμική ανταπόκριση (Institutional response): αντέδρασαν οι φορείς λήψης αποφάσεων στην εργασία μας;

ΟΡΙΣΤΕ ΤΙΜΕΣ ΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΥΣ (15 λεπτά): Για κάθε δείκτη, καταγράψτε: τρέχουσα τιμή βάσης / τιμή στόχου / προθεσμία. Εκφράστε όλες τις τιμές ως ποσοστά. Παράδειγμα: "Αύξηση από το 30% στο 60% των συμμετεχόντων που αναφέρουν υψηλή αυτοπεποίθηση στην έκφραση της γνώμης τους σε ομαδικά πλαίσια."

ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΤΕ ΤΟΝ ΠΙΝΑΚΑ ΕΛΕΓΧΟΥ (30 λεπτά): Δημιουργήστε ένα Google Sheet. Μία σειρά ανά δείκτη, στήλες για: όνομα δείκτη, % τιμής βάσης, % στόχου, % τρέχοντος αποτελέσματος, % επίτευξης στόχου, σημειώσεις. Χρησιμοποιήστε μορφοποίηση υπό όρους: κόκκινο = κάτω από το 50% του στόχου, κίτρινο = 50–80%, πράσινο = πάνω από το 80%.

ΠΡΩΤΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ (20 λεπτά): Εισαγάγετε δεδομένα από δραστηριότητες που έχουν ήδη υλοποιηθεί. Υπολογίστε τα πρώτα αποτελέσματα. Προσδιορίστε ποιοι δείκτες βρίσκονται σε καλό δρόμο και ποιοι χρειάζονται προσοχή.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΤΕ ΤΟΝ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟ ΣΑΣ (10 λεπτά): Κάθε ομάδα προετοιμάζει μια σύνοψη αντίκτυπου 3 προτάσεων χρησιμοποιώντας μόνο αριθμούς: «Φτάσαμε σε X ανθρώπους, το Y% ανέφερε [συγκεκριμένη αλλαγή] και Z φορείς λήψης αποφάσεων ανταποκρίθηκαν στις προτάσεις μας.» Εξασκηθείτε λέγοντάς το δυνατά.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Ποια ιστορία λέγουν οι αριθμοί σας;

Ποια σημαντικά πράγματα παραλείπουν;

Ποιος δείκτης σας εξέπληξε περισσότερο, θετικά ή αρνητικά; Τι σας λέει αυτό;

Πώς θα χρησιμοποιούσατε αυτόν τον πίνακα ελέγχου για να διεκδικήσετε περισσότερους πόρους, αναγνώριση ή θεσμική υποστήριξη;

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΗΣ

Αριθμός Πινάκων Ελέγχου (dashboards) που κατασκευάστηκαν και διατηρούνται ενεργοί · Αριθμός δεικτών που παρακολουθούνται ανά ομάδα · % των ομάδων που ενημερώνουν τον πίνακα ελέγχου τους μετά από 4 εβδομάδες · Αριθμός ομάδων που παρουσιάζουν τα αποτελέσματα του πίνακα ελέγχου σε εξωτερικό κοινό (χρηματοδότες, θεσμούς, εταίρους)

ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗ

Χρησιμοποιήστε ποσοστά για τα πάντα - όχι "3 στους 5 συμμετέχοντες" αλλά «60% των συμμετεχόντων». Αυτό είναι το ευρωπαϊκό πρότυπο για τις αναφορές του Erasmus+, επιτρέπει τη σύγκριση μεταξύ διαφορετικών μεγεθών ομάδων και έχει μεγαλύτερη βαρύτητα στις θεσμικές συζητήσεις.

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ

Χωρίς εμπειρία σε υπολογιστικά φύλλα: ξεκινήστε με μια έντυπη έκδοση στον τοίχο και στη συνέχεια μεταφέρετέ την σε ψηφιακή. Προχωρημένοι: προσθέστε ένα βήμα οπτικοποίησης δεδομένων — απλά γραφήματα στήλης ή πίτας από τα δεδομένα του πίνακα ελέγχου χρησιμοποιώντας το Google Sheets, έτοιμα προς χρήση σε αναφορές, παρουσιάσεις ή μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Co-funded by the European Union under the Erasmus+ Programme — Youth4Values Project

Χάρτης δεδομένων συμμετοχής: Ποιοι συμμετέχουν;

«Τα στοιχεία σου δείχνουν ποιοι λείπουν. Εσύ αποφασίζεις τι θα κάνεις γι' αυτό.»

90 λεπτά | **10-25 άτομα** | **Αρχάριοι** | **Μεγάλο έντυπο, Κάρτες δεδομένων με στατιστικά στοιχεία συμμετοχής σε τοπικό/εθνικό επίπεδο**

Από το πεδίο:
«Συζητήσαμε για τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι νέοι σαν εμάς.»
— Συμμετέχων, τοπική δράση του Youth4Values

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ
Γνώση δεδομένων
Ενσωμάτωση
Κριτική σκέψη
Πολιτική παιδεία

Η έρευνά μας έδειξε ότι μόνο το 10% των ερωτηθέντων αξιολόγησε ως «υψηλή» την επιρροή των νέων στη λήψη αποφάσεων σε τοπικό επίπεδο. Και στις τέσσερις χώρες του προγράμματος, η εικόνα ήταν η ίδια: η συμμετοχή δεν κατανέμεται ομοιόμορφα — οι νέοι από αγροτικές περιοχές, με μεταναστευτικό υπόβαθρο ή που βρίσκονται σε οικονομική επισφάλεια αντιμετωπίζουν όλοι μεγαλύτερα εμπόδια από ό,τι υποδηλώνουν οι συνολικοί αριθμοί.Αυτό το εργαλείο καθιστά ορατές αυτές τις ανισότητες μέσω των δεδομένων και προτρέπει τους συμμετέχοντες να σχεδιάσουν ένα συγκεκριμένο μέτρο για τη μείωσή τους. Το πιο σημαντικό βήμα: η χρήση τοπικών δεδομένων. Οι συμμετέχοντες χρειάζονται αριθμούς που αντανακλούν την πραγματική τους πραγματικότητα, όχι γενικευμένους ευρωπαϊκούς μέσους όρους.

ΟΔΗΓΟΣ ΒΗΜΑ-ΒΗΜΑ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ (20 λεπτά): Οι ομάδες λαμβάνουν κάρτες δεδομένων με στατιστικά στοιχεία συμμετοχής σε τοπικό ή εθνικό επίπεδο: εκλογική συμμετοχή ανά ηλικία, σύνθεση των τοπικών συμβουλίων νεολαίας ανά φύλο, συμμετοχή σε οργανώσεις πολιτών ανά επίπεδο εισοδήματος κ.λπ. Κάθε κάρτα περιλαμβάνει ένα αριθμητικό στοιχείο και την πηγή του. Οι ομάδες διαβάζουν και συζητούν: αυτό ταιριάζει με ό,τι περιμένατε; Ταιριάζει με ό,τι παρατηρείτε στην κοινότητά σας;

ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΤΕ ΤΑ ΚΕΝΑ (20 λεπτά): Σε ένα μεγάλο φύλλο χαρτιού, οι ομάδες οργανώνουν τα δεδομένα σε τέσσερις κατηγορίες: ανά φύλο / ανά ηλικία / ανά γεωγραφική περιοχή (αστική έναντι αγροτικής) / ανά κοινωνικοοικονομικό υπόβαθρο. Για κάθε κατηγορία, υπολογίστε: ποιο είναι το χάσμα συμμετοχής μεταξύ των ομάδων με τη μεγαλύτερη και τη μικρότερη εκπροσώπηση; Εκφράστε το ως ποσοστιαία διαφορά.

ΓΙΑΤΙ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΤΑ ΚΕΝΑ; (15 λεπτά): Για τα 2 μεγαλύτερα κενά που εντοπίστηκαν, σκεφτείτε 3 δομικούς λόγους (όχι ατομική ευθύνη ή κίνητρα). Χρησιμοποιήστε δεδομένα ή έρευνα για να υποστηρίξετε τις εξηγήσεις, όπου είναι δυνατόν. Οι δομικοί λόγοι περιλαμβάνουν: οικονομικά εμπόδια, πρόσβαση στις μεταφορές, ώρες εργασίας, γλώσσα των θεσμών, έλλειψη εκπροσώπησης σε ηγετικές θέσεις, ιστορικός αποκλεισμός.

ΣΧΕΔΙΑΣΤΕ ΕΝΑ ΜΕΤΡΟ (20 λεπτά): Οι ομάδες επιλέγουν το χάσμα που θεωρούν πιο επείγον και σχεδιάζουν ένα συγκεκριμένο, οικονομικά εφικτό μέτρο για τη μείωσή του κατά τουλάχιστον 10 ποσοστιαίες μονάδες εντός 12 μηνών. Το μέτρο πρέπει: να ορίζει ποιος είναι υπεύθυνος για την εφαρμογή του, να προσδιορίζει τους απαιτούμενους πόρους και να περιλαμβάνει έναν δείκτη για τον τρόπο μέτρησης της επιτυχίας.

ΓΥΡΟΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΩΝ (10 λεπτά): Οι ομάδες παρουσιάζουν το μέτρο τους. Οι υπόλοιποι θέτουν μία δύσκολη ερώτηση: «Πώς θα μετρήσετε στην πράξη αν αυτό λειτούργησε;»

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Ποιο χάσμα σας εξέπληξε περισσότερο; Γιατί πιστεύετε ότι υπάρχει σε τέτοια κλίμακα;

Ποια είναι η διαφορά μεταξύ της ίσης συμμετοχής (ίδια πρόσβαση για όλους) και της δίκαιης συμμετοχής (διαφορετική υποστήριξη ανάλογα με τα διαφορετικά σημεία εκκίνησης);

Πώς θα ξέρατε μετά από 12 μήνες αν το μέτρο σας απέδωσε;

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΗΣ

Αριθμός κενών συμμετοχής που εντοπίστηκαν και ποσοτικοποιήθηκαν με συγκεκριμένα ποσοστά · Αριθμός συγκεκριμένων μέτρων που σχεδιάστηκαν με καθορισμένους δείκτες · Ποσοστό ομάδων που εφαρμόζουν τα ευρήματα για να επιφέρουν αλλαγές στον σχεδιασμό του δικού τους έργου · Ποσοστό των σχεδιασθέντων μέτρων που περιλαμβάνουν συγκεκριμένο αριθμητικό στόχο 12 μηνών

ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗ

Προετοιμάστε τις κάρτες δεδομένων χρησιμοποιώντας πραγματικά τοπικά στατιστικά στοιχεία — τη σύνθεση του δημοτικού συμβουλίου νεολαίας, τη συμμετοχή στις εκλογές ανά ηλικιακή ομάδα, στοιχεία για τα μέλη τοπικών συλλόγων. Όσο πιο τοπικά και συγκεκριμένα είναι τα δεδομένα, τόσο πιο ζωντανή γίνεται η συζήτηση. Οι αφηρημένοι ευρωπαϊκοί μέσοι όροι φαίνονται μακρινοί· τα δεδομένα που αφορούν την ίδια την πόλη του συμμετέχοντα δίνουν μια αίσθηση επείγοντος.

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ

Δεν υπάρχουν διαθέσιμα τοπικά δεδομένα: χρησιμοποιήστε εθνικά στατιστικά στοιχεία ή δεδομένα από την έρευνα του προγράμματος Youth4Values. Για προχωρημένους: οι συμμετέχοντες σχεδιάζουν τη δική τους μίνι-έρευνα για τη συλλογή των ελλειπόντων τοπικών δεδομένων — συνδυάστε το με το Εργαλείο D1 για μια ολοκληρωμένη διαδικασία έρευνας και μέτρησης.

Co-funded by the European Union under the Erasmus+ Programme — Youth4Values Project

Εξωτερικές πηγές και σύνδεσμοι

Βασικές πηγές αναφοράς για τη συμμετοχή των νέων, τη δημοκρατική εκπαίδευση και τη μη τυπική μάθηση.

🇪🇺 ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ — ΕΠΙΣΗΜΑ ΠΛΑΙΣΙΑ

EU YOUTH STRATEGY FRAMEWORK 2019-2027

EU YOUTH PARTICIPATION STRATEGY

📎 ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

YOUTHPASS COMPENTENCE MODEL

ERASMUS+ PROGRAMME

🧰 ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

YOUTH PARTICIPATION TOOLKIT

SALTO YOUTH PARTICIPATION RESOURCES CENTRE

COMPASS: HUMAN RIGHT EDUCATION MANUAL

Το εγχειρίδιο ολοκληρώθηκε στις 24 Σεπτεμβρίου 2026.

Το παρόν έγγραφο αποτελεί αποτέλεσμα του έργου Youth4Values (Αριθμός αναφοράς: ERASMUS-YOUTH-2024-CB-101185741) στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+ της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ωστόσο, οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι αποκλειστικά των συγγραφέων και δεν αντανακλούν απαραίτητα αυτές της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε η αρχή χορήγησης επιχορήγησης μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνες για αυτές.

YOUTH4VALUES

Co-funded by the European Union